Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК XC. Ч. 10. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 18-го СІЧНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 18, 1983 No. 10. VOL. XC.

,,Вертеп" і ,,Ноктюрн" знову прикрасили сцену в УІА

Ню Йорх, Н.Й. (Л. В-а). — ,,Грядем днесь із Вифлеєма — із града уничиженна," — і несемо вам усім чудо, бо побачили Новорожденного , — грімко і гарно співав хор, складений з солістів-хористів, де майже кожний і кожна з них могли б співати в опері (дехто і співає), ,,Пісню Різдву Христовому" Григорія Сковороди, тут, у власній залі Українського Інституту Америки, в неділю, 19-го грудня, святкуючи Передріздвяний сезон якраз напередодні дня св. Миколая. Цього пополудня було повторено під керівництвом маєстра Андрія Добрянського програму, хоч з минулого року, але завжди свіжу і радо бачену — ,,Вертеп" — стародавнє українське театральне дійство — ляльковий театр, і оперу ,,Ноктюрн" Миколи Лисенка — Людмили Старицької-Черняхівської.

Як і минулого року, виступ солістів у ,,Ноктюрні" і спів хору у ,,Вертепі" був цілком бездоганний. Цьому і не дивуватися: у басах співали Андрій Добрянський і Стефан Шкафаровський, у тенорах — Едвард Іванко (йому допомагав Володимир Слиж), а в сопранах співали такі улюбленці української нюйоркської публіки, як співачки Зірка Дерлиця і Лариса Магун-Гурин та солістки Марта Андріюк і Кетрин Едмондс; інші хористки теж гідно дотримували кроку своїм відомим посестрам — Калина Чолган, Лада Сочинська і Юліяна Осінчук. Це якраз завдяки їй, д-р Ю. Осінчук, 18-сторінкова партитура різдвяного гимну — ,,Пісні Різдву Христову" Сковороди була доступна для виконання: Юліяна Осінчук переписала чотириголосову пісню з платівки. Спів цього гарного ансамблю супроводив дію на сцені персонажів ,,Вертепу" — кільканадцяти ляльок, що їх виконала з дотепом і вмінням мистець Ілона Сочинська-Шиприкевич, костюми пошила Стефа Добрянська.

Цього року у ,,Вертепі" був тільки один ,,поверх", були відсутні прозірки з релігійною тематикою, як це було минулого року, але для тих глядачів-гостей, хто бачив цю річ вперше, ,,Вертеп" подобався і так, хоч закінчення може б мусіло мати в собі появу у самому вертепі-стаєнці Святої Родини: Дитяти, Його Матері і св. Йосифа. Сам задум, ентузіязм і чудовий спів мапрастарих різдвяних пісень варті похвали, а малі недотягнення завжди можна усунути згодом. За вертепні ляльки говорили ,,з-за куліс" переважно сам А. Добрянський, Стефа Назаркевич-Юзенів та хорист-бурсак Е. Іванко. При фортепіяні був Тома Гриньків, скрипалями були Галина Стрілець і Рафаїл Венке.

У другій частині святкового концерту була втретє вже в Ню Йорку виведена одноактова опера, Лисенкова перлина, — як її переважно називають, ,,Ноктюрн". І цей раз, як і перше, всі виконавці ролей були на висоті голосово і своїм артизмом, починаючи з монологу ,,чудесної інженю" С. Назаркевич-Юзенів у ролі Покоївки, і далі всіх по черзі виконавців: Цвіркуна і Цвіркунки — З. Дерлиця і К. Едмондс; Вакханки — М. Андріюк; Панни — Л. Магун-Гурин, Офіцера — А. Добрянський, Старої Дами — Віра Павляк (вона не співала, а прегарно грала на фортепіяні. В. Павляк — степендистка Українського Інституту Америки, студентка в Мангеттен Скул ов Мюзік). Радісну ранкову пісню ,,за сценою," коли світанок припинив чари ночі, Покоївка появилася знову а всі інші персонажі зникли по своїх місцях (Панна, Офіцер і Стара Дама — входять знову у позолочені рами своїх картин; Вакханка знову перетворюється в мармурову статую, а обоє цвіркунів ховаються по куточках) — співав Е. Іванко ,,Ой там, ой там за Дунаєм..." Про Е. Іванка треба сказати, що він заанґажований на працю до Міської опери в Ню Йорку, де його можна буде почути незабаром і бачити на сцені.

Поміж обома сценічними креаціями — ,,Вертепом" і ,,Ноктюрном" — приблизно 70-80 осіб присутніх, які платили добровільні датки від 5 до 10 долярів, частувалися при смачному буфеті, де був багатий вибір вин, різних сирів, солодощів і інших напоїв. Сама імпреза з її густотою багатьох талантів ще більше вигравала від того, що це було в УІА, де якраз проходила ретроспективна виставка славнозвісного мистця, майстра дереворізу Якова Гніздовського. Всі стіни в приміщенні УІА завішені тепер численними зразками його гідного подиву мистецтва. Тематика виставки, всупереч популярному сподіванню, не дереворізи, яких звичайно очікується від мистця, а ,,сорок років образотворчого мистецтва": олійних образів, рисунків, мальованих тканин і книжкової графіки — обкладинок, екслібрісів тощо.

Вийшла нова збірка Ірини Дибко

Клифтон, Н.Дж. — Минулого року, власним накладом авторки, з друкарні ,,Компютор Принт Корпорейшен", вийшла 128-сторінкова книжка письменниці Ірини Дибко п.з. ,,На перехресті років"; мовна редакція — Павлини Данчук, обкладинка у виконанні Богдана Божемського.

У збірці цій знаходяться поезії і драми, в тому є ряд поезій авторства поетки, як і її переклади віршів англійських поетів. Поезії ці — ліричні, настроєві, деякі із суспільним чи патріотичним звучанням, деякі зі філософським забарвленням. У книжці — теж дві драми, призначені для шкільної молоді: ,,Легенда про конвалію" та ,,Героїні України".

За І. Дибко — ще ряд інших творів: ,,На крилах дум" — поезії (1974), ,,По стежинах душі" — поезії (1976), ,,Білий орел" — збірка оповідань для молоді (1980) та ,,Нарис про людину" — переклади з англійської мови й поета Александра Повпа.

Останнє видання І. Дибко — в ціні 5 долярів — можна замовляти, пишучи на адресу: Iryna Dybko, 2 Crescent Avenue, Passaic, N.J. 07055.

Школа відзначить Роковини Державности

Нюарк, Н.Дж. (А.К.). Місцева Школа Українознавства буде святкувати День української незалежности в суботу 22-го січня: піднесення українського і американського прапорів о годині 8:45 ранку. О годині 9-ій для учнів школи, учительського складу, батьків та гостей буде відправлено у місцевій церкві Службу Божу. Після того відразу відбудеться святкова церемонія, присвячена події проголошення української незалежности, в залі школи. Отець-парох Михайло Кучмяк служитиме Службу Божу і вестиме свято.

КАПІТОЛЬ ВІДЗНАЧИТЬ ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Вашінґтон. — Тут, у приміщеннях Конґресу ЗСА в кімнаті В.223 у Бюровій будівлі Лонґворт, в середу, 26-го січня, від години 6-ої вечора до години 8:30, заходами конґресменів Дана Ріттера (республіканця з Пенсильванії) і конґресмена Самюеля Страттона (демократа з Ню Йорку), відбудеться відзначення 65-ої річниці Дня Української Незалежности 22-го Січня.

Цього вечора організатори сподіваються бачити багатьох сенаторів і конґресменів, представників дипломатичного корпусу, різних урядових аґенцій та речників інших етнічних груп. Прийняття в Капітолі — це одна з багатьох імпрез які готуються по всіх ЗСА для підкреслення української відданости ідеалам волі — Дню Української Незалежности, що його було проголошено в Києві у 1918 році на Софіївській площі Українським Урядом УНР.

Українці, які бажають, щоб на відзначенні Дня Української Незалежности у Вашінґтоні був і їхній конґресмен і сенатори, повинні листовно чи телефонічно повідомити своїх законодавців про пляновану імпрезу в столиці країни і просити їх взяти участь у цьому відзначенні.

В-во ,,Дзвін" випустило серію книжок для дітей

Вінніпеґ, Ман. — Видавництво ,,Дзвін" видало серію книжок в кількості 21 примірника для дітей у віці від п'яти до семи років. Ця серія книжок особливо приготовлена для учнів в англо-української двомовній програмі у Манітобі, Саскачевані та Алберті. Цими книжками можуть користуватися учні у вивченні української мови та суспільних наук від першої до третьої кляси.

Цими книжками можна також користуватися в домах, де є діти передшкільного віку, які розуміють мову. Учні в рідних школах та клясах української мови в публічних та приватних школах також можуть вживати ці книжки.

Всі оповідання були написані Лесею Саведчук та Петрусею Щур, кольорові ілюстрації зробила Дебора Уман-Сюрс. Головним редактором була Стефанія Юрківська, консультант українських програм при департаменті освіти у Манітобі.

Продажна ціна книжок — 5.00 дол. за примірник. Гуртова знижка 30 відсотків на замовленнях 5-ох примірників або більше.

Видавництво ,,Дзвін" покриває кошти пересилки.

Появилася нова платівка Таїси Богданської

Нюарк, Н.Дж. — Таїса Богданська, відома в українській громаді піяністка та учителька в Українському Музичному Інституті в Америці, випустила власним коштом платівку із вибраними творами українських композиторів та деякими улюбленими світовими майстрами. І так одна частина платівки — це твори Лисенка, Косенка, Довженка і Колесси, а друга — Шопена, Шуберта і Мендельсона.

Платівка виконана бездоганно в студії Ар-Сі-Ей в Ню Йорку. На обгортці подано потрібні в англійській мові пояснення про піяністку та українських композиторів, твори яких вона виконує, пера Романа Савицького, мол.

Мистецьке оформлення обгортки роботи молодої мисткині-ґрафіки Марії Голінатої з використанням українських мотивів та клявіятури фортепіяна.

Як інформує Т. Богданська, тією платівкою вона хотіла відзначити 30-річчя Українського Музичного Інституту в Америці, головою якого вона була в минулому, а активним членом якого є від його заснування у 1952 році. Бажанням її було записати на платівці твори українських композиторів та спопуляризувати їх серед міжнародної зацікавленої музично публіки.

Платівку можна купити у Т. Богданської або в крамниці ,,Дніпро" в Нюарку.

А про своїх ,,героїв кинжала" забули

Москва. — Московська газета ,,Правда" помістила у числі з 8-го січня ц.р., злосливу репліку. Покористувавшись оголошенням в американській пресі про набір молодих рекрутів на службу до Сі-Ай-Ей, ,,Правда", пише, що керівництво Центральної Розвідчої Служби ЗСА використовує погану економічну ситуацію в ЗСА і, очевидно, безробіття, щоб поповнити ряди ,,лицарів плаща і кинжала" новими людьми, які в майбутньому, мовляв, займатимуться організуванням заговорів, переворотів, вбивств, диверсій тощо.

Згідно з ревеляціями імперської газети, яка є органом Центрального Комітету Комуністичної партії Совєтського Союзу, службовці Сі-Ай-Ей немов би нічого іншого й не робили тільки вбивали ,,мирних жителів чужих держав" і це все вони робитимуть за обіцяні їм їхніми зверхниками ,,блага". ,,Очевидно, — пише далі ,,Правда", — знайдуться такі, особливо тепер в атмосфері великого безробіття, депресії і рецесії, що підуть на заклик Центрального Розвідчого Управління, хоч пізніше може й жалуватимуть, як це сталося із Филипом Ейджі, колишнім старшиною ЦРУ який зірвав зі шпигунською діяльністю і написав про це компромітуючу книгу".

,,Правда" спекулює, що слідом Сі-Ай-Ей піде також Федеральне Бюро Інвестиґацій (ФБІ) та інші ,,спецслужби". У заключенні ,,Правди" є й таке речення: ,,Поліцейській державі, у яку тепер перетворились З'єдані Стейти Америки, потрібно більше поліцейських сил".

Думаємо, що до цієї замітки, чи ,,репліки", коментарів взагалі не потрібно, бож всім відомі ,,геройські діла" совєтських ,,лицарів плаща і кинжала" — хлопців з КҐБ.

ПОМІЧНИКИ ПРЕЗИДЕНТА вимагають тепер його ініціятиви у справі зменшення безробіття. Сподіються, що він підтримає проєкт, яким буде вимагатися від торговельного світу приймати на працю тих, які найдовше безробітні, безробітню молодь і тих, які втратили працю через зліквідування підприємств.

В СТЕЙТІ НЮ ДЖЕРЗІ виявлено ряд фінансових надужить в ділянці публічної освіти, як повідомляє газета ,,Стар-Леджер" у серії інвестиґаційних репортажів. Ці надужиття федеральними фондами сягають до ранніх 1970-их років.

Я. АРАФАТ ЗАКІНЧИВ РОЗМОВИ У МОСКВІ

Москва. — Ясір Арафат лідер Палестинської Визвольної Організації, закінчив вкінці минулого тижня довші розмови із совєтськими лідерами в тому числі з ґенеральним секретарем ЦК КПСС Юрієм Андроповим, а у розмові з кореспондентами заявив, що Совєтський Союз виявив вповні зрозуміння до потреб палестинського народу і евентуальних переговорів з участю Йорданії, завданням яких було б встановити територію для палестинців.

Як відомо, раніше Ю. Андропов розмовляв з представниками Арабської Ліґи і в принципі схвалив їхній плян, який дещо збігається з пропозиціями президента З'єднаних Стейтів Америки Роналда Реґена і американського Уряду взагалі, з тією різницею, що СССР домагається встановлення самостійної держави для палестинців, а американський плян передбачає тільки тимчасову самоуправу під наглядом і у спілці з Йорданією, на території якої живе велике число палестинців.

Напередодні виїзду до Москви, Арафат розмовляв з королем Йорданії Гуссейном, правдоподібно про ролю Йорданії у переговорах і підписанні договору про встановлення території для палестинців. Політичні спостерігачі кажуть, що розв'язка палестинської проблеми у багатьох відношеннях залежна від постави Ізраїля, який ніяк не хоче погодитися на залишення раніше захоплених арабських територій, зокрема смуги Ґази і долини на західньому боці ріки Йордан.

У спільному совєтсько-палестинському комунікаті, що його подало до відома після закінчення розмов совєтське пресове аґентство ТАСС сказано, що Совєський Союз виявив зрозуміння до Палестинської Визвольної Організації і палестинського народу взагалі, позбавлених території в Ливані насильним військовим способом. Я. Арафат у розмові з журналістами підкреслював декілька разів, що СССР погодиться на всякі можливі, корисні для палестинців розв'язки, включно до можливости створення держави у конфедерації з Йорданією. Західні дипломати натомість кажуть, що Ю. Андропов і особи, з якими зустрічався Арафат, ставились до нього дуже стримано, якщо не холодно.

Очевидно, ані Арафат, ані совєтська сторона не говорять про доставу нової зброї для ПВО і підтримку дальшої революційної і терористичної діяльности тієї організації на території Ізраїля чи проти ізраїльських інсталяцій за кордоном.

У світі

НЕВІДОМІ ОСОБИ обстріляли з машинової зброї приміщення совєтської амбасади в Куаля Лямпур, Малайзія, і значно пошкодили перший поверх приміщення. Речники амбасади заявили, що їм невідомі мотиви нападу, але жертв у людях не було і тому амбасада, крім формального протесту перед урядом, не робитиме інших доходжень.

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД прем'єр-міністра Войцеха Ярузельского перестеріг усіх закордонних кореспондентів, що він витягатиме далекойдучі висновки проти тих журналістів, які не притримуються визначеної в акредитації діяльности, або займатимуться шпигунством чи діятимуть на шкоду Польської Народної Республіки. Міністер інформації Єжи Урбан повідомив про це офіційно кореспондентів на спеціяльній нараді, на якій він обговорював справу кореспондентки ЮПІ Рут Ґрубер, від якої польський уряд жадав, щоб вона покинула Польщу якнайскорше. Її викинення, яке, очевидно, викликало невдоволення Вашінґтону й інших західніх держав, є черговим виступом польського режиму проти західніх журналістів. У Вашінґтоні речник Державного департаменту заявив, що Уряд президента Реґена обмірковує декілька протизаходів проти таких практик.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ПРОТЕСТ Арґентини, британські чинники плянують розшукати розкидані по Фальклядським островах гроби з похованими арґентинськими вояками і похоронити з повним військовим звичаєм на одному спільному цвинтарі. Прем'єр-міністер Великої Британії Марґарет Тачер, яка недавно відвідувала острови, заявила, що ,,якщо вони не бажали забрати своїх вояків до Арґентини чи вшанувати їх в інший спосіб, то цю функцію мусимо зробити ми".

ДЕЯКІ ДЕРЖАВИ Европи, головно альянти ЗСА, затурбовані поставою Адміністрації президента Реґена до справи переговорів про обмеження зброї і міжконтинентальних нуклеарних ракет, які відбуваються у Женеві. Речники американського Уряду заявили, що такі побоювання є безпідставними, бо Р. Реґен і його співробітники пильно слідкують за переговорами і, очевидно, бажають позитивного їх закінчення та підписання договору між ЗСА і Совєтським Союзом. Загально вважають, що такі побоювання є плодом совєтської пропаґанди в Европі.

В БАГАТЬОХ МІСТАХ Італії продовжуються демонстрації робітників, які незадоволені постановою уряду про підвишку податків. Понад 30,000 демонстрантів в Римі зударились з поліційними відділами і по обидвох сторонах були поранені.

КОЛИШНІ ПРИМІЩЕННЯ американської амбасади в Теграні, Іран, у якому на протязі довгих місяців перебували американські закладники, перетворили тепер на філію міської в'язниці. Про це поінформували речники Міжнародної Амнестії, які крім того заявили, що в'язниці в Ірані тепер дуже переповнені ,,ворогами народу", а радше противниками теперішнього режиму аятолли Хомейні. Взоруючись мабуть на СССР, іранський режим держить в'язнів у всіх можливих приміщеннях, дуже часто без ліжок, жадного накриття й інших санітарних влаштувань. Тяжких ,,кримінальників" навіть не виводять до лазничок і не дозволяють проходжуватись на вільному повітрі. Через ці нелюдські умовини Міжнародна Амнестія плянує поробити заходи, щоб хоч частинно змінити ситуацію.

ДИПЛОМАТИЧНІ ДЖЕРЕЛА інформують з Ню Делі, Індія, що афганські повстанці захопили в полон 14 совєтських старшин і вояків і держать їх у невідомій місцевості. Звичайно повстанці знищують полонених , але в останньому часі вони намагаються вимінювати їх за своїх повстанців, які попали в полон до комуністів. З цих же самих джерел стало відомо, що в грудні повстанці зістрілили у гірських околицях пасажирський літак совєтського виробу і тоді у катастрофі загинули совєтські і афганські високі старшини та декілька цивільних комуністичних чиновників.

ҐРОМИКО ВІДВІДУЄ ЗАХІДНЮ НІМЕЧЧИНУ

Бонн, Західня Німеччина. — Міністер закордонних справ Совєтського Союзу Андрей Ґромико прибув сюди в неділю, 16-го січня, на триденні переговори з високими західньонімецькими офіційними особами у справі зменшення кількости ядерної зброї в Европі.

Відвідини Ґромика є першою поїздкою високого совєтського офіційного представника в західню столицю від часу смерти Леоніда Брежнєва в листопаді минулого року.

Міністер закордонних справ Західньої Німеччини Ганс-Дітріх Ґеншер зустрів Ґромика на летовищі в Кельні. Обидва міністри зустрілися потім на обіді перед початком офіційних переговорів, які почалися в понеділок, 17-го січня.

У короткій заяві на летовищі Ґромико сказав, що ,,було б неправильно, якби я не підкреслив перш за все питання европейської безпеки", про яку, як висловився Ґромико, буде ,,вичерпний обмін думками".

У своїй відповіді Ґеншер сказав, що метою відвидин є ,,продовжувати діялог з Совєтським Союзом про двосторонні відносини", а також ,,обговорити питання міжнародного роззброєння і контролі над озброєнням".

Основною темою переговорів, як заявили західньонімецькі офіційні особи, будуть питання розміщення в Західній Европі американських крилатих ракет і ракет типу Пешинґ-2 наприкінці цього року, а також намагання в напрямі ядерного роззброєння. Інші проблеми, які будуть обговорюватися відноситимуться до спадаючого числа етнічних німців, яким Совєтський Союз дозволяє еміґрувати на Захід, та міжнародні питання такі, як положення в Польщі та Афганістані.

Ґромико має також намір зустрітися в наступні дні з канцлером Гельмутом Колем і президентом Карльом Карстеном. Потім Ґромико відвідає прем'єра Баварії Франца Йозефа Штравса а також двох лідерів опозиційної соціял-демократичної партії — Віллі Брандта і Ганса-Йохена Фоґеля. Фоґель кілька днів тому повернувся з поїздки в Москву.

ВІЙСЬКОВИКИ ВИСТУПАЮТЬ ПРОТИ ЗАМОРОЖЕННЯ ПЛАТЕНЬ

Вашінґтон. — Об'єднаний Головний Штаб зареаґував гостро на пропозицію президента Роналда Реґена щодо замороження військових платень.

Генерал Чарлз Ґейбрієл, який командує летунськими силами ЗСА, заявив на зустрічі з кореспондентами, що військові чинники радше згодяться на обмеження видатків на озброєння як на те, щоб зменшити платні для військового персоналу. Його заява була першою реакцією на публічну інформацію секретаря оборони Каспара Вайнберґера, що він пропонує президентові Р. Реґенові зменшити на 11 більйонів долярів військовий бюджет на 1984 рік. У тому зменшенні половина грошей мала б прийти із замороження платень для військовиків, зменшення військового вишколу і відсунення на пізніше будову військових бараків тощо.

Генерал Ч. Ґейбрієл заявив журналістам, що всі найвищі військові провідники побоюються, що замороження платень може відбитися неґативно на військовому поборі, а з тим і бойовій готовості цілої американської армії. Особливо гострий виступ військових чинників проти проєкту пояснюють тим, що Уряд не радився у цій справі з тими, кого такий проєкт торкається безпосередньо. Генерал Ґейбрієл сподіється, що ця тема буде порушена у черговій розмові генералів з Президентом, яка заплянована на кінець січня цього року.

В Мемфісі загинуло 8 осіб

Мемфіс, Тенн. — Тут дійшло до зудару із представниками релігійної секти, у висліді чого поліція вбила у перестрілці сімох членів тієї секти старающись визволити свого товариша, якого члени секти тримали як закладника. Однак, атака поліції прийшла запізно, бо показалося, що поліціянта вбили на декілька годин раніше.

Усі члени секти були чорні, а поліціянт білий, але як стверджує тепер поліція, конфлікт не мав расового тла. Провідник секти, бувший пацієнт в домі для умово хворих, був переконаний, що в понеділок, 10-го січня буде кінець світу, а поліціянт, якого сектанти захопили, є чортом.

Його і товариша члени секти підступно втягнули до свого дому. Один поліціянт вспів втекти, не зважаючи на те, що був поранений, другому це не вдалося і помимо переговорів з поліцією його вбили.

Товариші вбитого вважають, що поліція сама завинила у його смерті, протягаючи переговори з божевільним провідником секти та його членами тоді, коли вони мучили захопленого поліціянта і його крики було чути на цілій вулиці.

В Америці

ЖУРНАЛ АМЕРИКАНСЬКОГО лікарського товариства помістив передову статтю, в якій закликається до заборони боксу. Лікарі подають нові докази на те, що ряд боксерів залишаються із хронічно ушкодженим мозком.

У ДОПИСІ З ВАШІНҐТОНУ ,,Ню Йорк Таймс" подає точно канали, якими постійно проходять до преси різні політичні та урядові інформації, які не є офіційними пресовими комунікатами, але мають поважне значення для журналістів, як і тих, що їх подають.

ЛІКАРСЬКИЙ ОФІЦІЙНИЙ журнал остерігає лікарів перед надмірним вживанням популярного застрику при серцевих атаках, ліку під назвою адреналін. Показується, що лік є так кислотний, що може причинитися до смерти пацієнта.

АМЕРИКАНСЬКИЙ МОРЯК Браєн Гортон дістав присуд на шість років тюрми за те, що не звітував своїм властям про своє зв'язки із совєтською амбасадою у Вашінґтоні. Він пробував продати тайні військові відомості.

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ сенатор з Ню Йорку, Альфонс М.Д'Амато прилюдно з'їв декілька скойок, щоб доказати людям, що вони не шкодять на шлунок. Через останні занедужання біля 500 мешканців Ню Йорку і Лонг Айленду, ловля скойок і торгівля ними стоїть перед поважною загрозою.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00. на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $1.25 місячно. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Учні, яких немає на шкільній лавці

Постійно і скрізь у пресі появляються статистичні дані із кожної ділянки нашого життя. Числа їхні є для нас часом більше, а часом менше переконливі. Кажуть, що статистичні дані можна інтерпретувати так як кому завгодно,та що можна ними завжди доказати це, чого забажається.

Не зважаючи на ті всі застереження,проголошені статистики загально дають пересічній людині можливість побачити проблему або факти, які інакше пройшли б нашу увагу.

Ось, в останніх днях, у „Ню Йорк Таймсі" появилася статистика, а вслід за нею ряд статтей на тему фреквенції учнів у середніх школах Ню Йорку. В тому випадку статистики не можна „нагнути" на ніякий бік, бож її дані походять із записок окремих шкіл. А ті дані застрашуючі та показують величезну проблему, перед якою стоїть ціла шкільна американська система.

Показується, що одна третя усіх учнів середніх шкіл в Ню Йорку — постійно неприсутня в школі. Розуміється немає можливости дати їм потрібне навчання, але вони його і не хочуть.

Крім тих численних постійно неприсутніх ще є 13 відсотків таких учнів, які так часто опускають школу, що учителям приходиться подвійно важко працювати, щоб їх втримати на рівні вимог кляси.

У тій поданій нам статистиці вперше взято під увагу загал учнів, а не окремі школи, а також у ній стараються розглянути індивідуальні причини, чому молодь так хронічно опускає школу. Тут бачимо, що причини в першу чергу лежать у захитаному тепер родинному житті, де батьки не віддають дітям належної уваги, де щораз більше поділених подруж, щораз більше виховання вулиці, як дому. Щойно після того приходять дальші похідні причини; алькоголізм, наркоманія, брак моральних цінностей, брак вартости життя та шукання власної ідентичности.

Усе те — не нове і дуже знайоме та ще раз воно із притиском підтверджує факт, що без виховання батьківського дому дитина іде на манівці.

Більшість із тих дітей шкільного віку, які не сидять на лекціях, у тому часі перебуває дослівно на вулиці, в товаристві таких самих як вони — загублених, бездільних, знуджених хлопців та дівчат, для яких існує вже лиш один крок до злочинства, проституції та наркоманії.

Як бачимо, відповідальні за школи чинники стоять перед величезною проблемою. Саме із тих неприсутніх на лекціях учнів дуже часто виходять ті, які нападають на вчителів, на своїх одноліток, на старших віком громадян — значить злочинний, загрозливий для життя міста елемент. Цей факт рівночасно насторожує навіть найбільше віддани своїй виховній професії учителів, які бачачи свою безсильність, а часто навіть відчуваючи постійний страх, покидають ряди шкільних педагогів.

Подані вище факти насторожують і страхають не менше і всіх нас. Та ж між тими тисячами дітей у середніх школах є також українські діти. І хоча досьогодні серед них напевно немає навіть одного відсотка постійно неприсутніх, захитаних морально дітей, усе ж тут і там починають траплятися одиниці, які підпадають під вплив своїх товаришів або ті, які не хочуть відрізнятися від більшости та починають і собі пробувати тих самих можливостей бездільного, легкого життя, без обов'язків і відповідальности, без пошани для батьків і без послуху для них. Ми знаємо вже конкретні випадки, де трапляються крадежі, оббріхування, алькоголізм. Одним словом — пошесть поширюється.

Тому читаючи про стан шкіл — будьмо уважні, бо в них є також наші, українські, діти.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

НЕДРУЖНІ НАВІЯННЯ „ДРУЖНЬОЇ БЕСІДИ"

У числі „Свободи" від 22-го грудня 1982 року появилася „Дружня Бесіда" Святослава Караванського з його міркуваннями на тему прищеплення любови до книжки молодого покоління. Тема актуальна і варта уваги. Але деякі підказування автора, як позитивно розв'язати це питання, викликають сумнів про їх доцільність.

За браком цікавої української оригінальної літератури для дітей автор радить користуватися підсовєтськими перекладами чужих авторів, які „хоч скупо, а видають в УССР". На авторову думку „цією літературою можна користуватися і вона є в продажі". Автор думає теж, що „упередження до совєтських видань на цю — перекладну — літературу не повинно поширюватися".

Тут виринає перше застереження. Дійсність показує, що до ніяких підсовєтських видань не можна мати довір'я, тим паче до перекладних, коли читач не має змоги звірити переклад з оригіналом. Адже совєти віддавна вживали викривляти й фальшувати тексти оригіналів і перших видань творів української народної творчости (колядки, щедрівки, коломийки, пісні, байки, казки, перекази) чи українських письменників, хоч є можливість перевірити їх вірогідність. Для прикладу згадати б переказ про Кирила Кожом'яку, в якому змінено кінцеву сцену оригіналу, як князі під гомін

(Закінчення на стор. 8)

Володимир Душник

ЧИ НОВА ЛІНІЯ ЗАКОРДОННОЇ ПОЛІТИКИ ЗСА?

Загальновідомі американські совєтологи були дуже здивовані коли на пресовій конференції президент Роналд Реґен зігнорував запит одного кореспондента—чи він думає, що невдалий замах на Папу Івана Павла II був зорганізований в Москві, за директивами Юрія Андропова, який в тому часі був шефом КҐБ.

Річ очевидна, що таке питання не було на місці, бо навіть якщо б у Реґена були факти на це — що так напевно було — він мусів керуватися надзвичайною обережністю, що він, як Президент ЗСА, публічно говорить. Відомо, що рік тому президент Реґен публічно сказав, що „совєтські провідники — це брехуни, які шахрують, обманюють, вбивають," коли їм це потрібно.

Рік тому також президент Реґен публічно обвинуватив лівійського диктатора Мугамеда Каддафі в здогадливій висилці до Америки групи лівійських терористів, завданням яких було вбити Президента. Пізніше, американські органи безпеки це заперечили.

Що останньо президент Реґен і Державний департамент притупили вістря своїх заяв відносно СССР, — це є незаперечний факт, як теж, що джерелом тієї нової „лагіднішої" політики має бути державний секретар Джордж Шулц.

Відомі американські журналісти Ровленд Еванс і Роберт Новак у своїй синдикованій статті „Не ображуйте росіян, Шулц сказав пані Кирпатрик" подають, що державний секретар у телеграмі до амбасадора Кирпатрик з дня 20-го листопада 1982 року заборонив американській делеґації в ОН піднести справу вживання біологічних засобів війни, що їх Совєтський Союз — через своїх сателітів — вживає у Камбоджі і Ляосі, чи навіть в Афганістані. Політика Шулца, як сьогодні виглядає, стремить до цього, щоб за всяку ціну уникнути конфронтації між ЗСА і СССР.

Така одверта перестройка, якщо не приказ, від Державного департаменту вказує без сумніву на повільну, але основну зміну політики Америки відносно СССР. Це також підтверджує, що в Державному департаменті приходять до рішаючого голосу прихильники політики детанту, а в той же час прихильники „голосної реторики" втрачають вплив на формування американської закордонної політики. Прихильники детанту вірять в потребу конференції на вершинах між Реґеном і Андроповим для відновлення давнього детанту.

Телеграма Шулца Американській Місії до ОН — це важливий документ, бо в ньому ясно сказано, що не треба дражнити совєтів. Про що саме йшлося в Об'єднаних Націях? Отже кілька місяців перед тим шведська делеґація внесла резолюцію в справі порушення Совєтським Союзом Конвенції біологічної війни, згадуючи при тому не тільки нищення населення Камбоджі і Ляосу біохемічними засобами, продукованими в СССР, але також взято під увагу трагічний випадок у місті Свердловську в 1979 році, де під час вибуху біохемічної фабрики згинули сотні робітників. Порушення тієї справи, на думку Державного департаменту, могло б знищити зародки нового детанту.

Цим самим арґументом, мабуть, руководився президент Реґен, коли він зігнорував питання на пресовій конференції щодо відношення Андропова до замаху на Папу в Римі.

Чи президент Реґен здає собі справу з того чи ні, але Державний департамент переміг „реґенівців" у різних секціях, які мають відношення до американської закордонної політики, і є побоювання, що давна політика детанту Ніксона-Форда-Картера знов закріпиться в Державному департаменті.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

40-річчя мистецької творчости Я. Гніздовського

Цю об'ємисту, різнорідну і блискучу виставку стараннями Українського Інституту Америки (УІА), відкрито у власних залях 5-го грудня 1982 року, при численній участі не тільки українських, але і чужонаціональних звелилників творчости одного з найбільш репрезентативних українських мистців Якова Гніздовського. Виставку відкрила мисткиня А. Петришин-Оленська, наголошуючи, що з наших живучих мистців, у дійсності тільки Гніздовський має справді міжнародне признання та ім'я. Ми додали б, як графік, це ж бо і сам мистець потверджує в нотатці до каталогу виставки.

Слушно зазначує Гніздовський у каталозі, що більшість його праць знаходиться у посіданні покупців, і просто немислиме було б їх зібрати, щоб показати на ювілейній виставці. Значить, виставлено речі, що є у руках мистця. Очевидно автор свідомий того, що виставлене — і показані твори дають зовсім належний та задовільний перегляд його ретроспективної творчости за час 40-річної праці. І це навіть тоді, як не можна було доглянути картин із небезпечного, воєнного часу, початкового творення, з 1942/43 років.

Варто згадати, що крім малярства, студіював Гніздовський і скульптуру та навіть деякий час працював у кераміці. Від першої індивідуальної виставки 1954 року, він мав понад 100 своїх власних виставок у ЗСА, Канаді, Англії та в Австралії. Взявши до уваги тільки останній 1982 рік, він виставляв свої праці самостійно у Вашінгтоні, в Дж. Гаслем галерії, у Вірджінія університеті, в Шарлотсвиллі та в коледжі Св. Марії, у Мериленді. В Англії, Лондоні, в Ламлі Казалет Ґалереї (там уже третя його виставка), та в Австралії, у Канберрі. Важливішим фактом треба вважати видання його книжки з дереворізами у Швайцарії, у Цюриху. Не можна перечити, що в 1975 році, в каталозі Резоне (видавництво „Пелікан"), поміщено понад 200 його дереворізів.

До загальної популярности нашого мистця причинився фільм про власну творчість, що його створив наш кінoентузіяст Славко Новицький. Помінаючи модерну музику до фільму, як ілюстрація, яка зі своїм характером може не зовсім годилася з реалістично-стилізованою працею Гніздовського, фільм був цікавий і скріпив розголос маляра.

На цій виставці ми побачили олії, акрилики, акварелі, рисунки-графіки, екслібріси, деякі книжкові ілюстрації та мистецькі плякати. Каталог, на жаль, тільки по-англійськи, подає за датами постання твору, заголовки, техніку виконання та розмір картин у цалях.

Немає сумніву, що принаймні листок з українськими заголовками треба було додати. Це ж для поширення імени автора хоч би і в самій Україні.

Гніздовського розглядаємо, звичайно, як представника неореалістичного мистецтва, однак у нього є праці, які зовсім далеко відбігають від цього напрямку. Щоправда „Смерть" молодого, майже нагого мужчини на ліжку, з двома символічними жовтими рожами біля голови, в притемненому кольориті, з 1944 року, зовсім реалістично і переконливо передає стиль мистця. Те саме можна сказати і про відому, документальну і цінну картину українських, повоєнних „Бездомних", про яку вже перед літами похвально висловилась і американська преса („Ню Йорк Таймс") дехто вважає її за найбільш репрезентативну працю Гніздовського. Коли ж, однак, глянемо на його „Дощовий день", „Ліс весною", „Соняшники" чи „Морква і птиця" з 50-их років (початок творчости мистця у ЗСА), то це цікаві абстрактні твори; а „Розп'яття" чи „Судця, обвинувачений і поліцай", це радше картина сюрреалістичного напряму.

За власним висловом нашого мистця, він найкраще почуває себе у графіці, себто в чорно-білому. Тому не диво, що деякі з його давніших творів мальовані олією, мають характер чорно-сірих, може і не дуже притягаючих до себе кольорить, як „Кухонний стіл", „Метро Монпарнас" та ще деякі. Проте вони важливі для мистецького світовідчування і розвою індивідуальности автора. Оригінальні задумом і композицією, близькі вже до реалізму „Гуґенгаймів музей" чи „Порт Оторіті-автобусова станція" із гурмами людей, що дивляться на вас. Завжди майже сенсацію із несінченими коментаріями втішається магічно-реалістична „Свиноматка", що кормить своїх просят.

Загальну увагу привертала до себе одна з останніх праць мистця, а саме блакитний „Морський краєвид" (акрилік), де, як моря так і берегів смужка, а вся площина картини це — прозора голубінь небозводу. Там, — кажучи за Докією Гуменною, — справді „багато неба".

З портретів згадаємо, немов малярське скерцо, преґарний „Портрет М. М.", дівчинки-доні мистця, не багатий барвистістю портрет-профіль Г. Сальпетер" та ще один „Б. Р. з видовженою шиєю — а ля Модільяні.

Гніздовський в природності, подібності і чарі своїх змальовань городини, овочів, тощо є безконкуренційний. Чи це будуть „Калафіори", „Стручки ква-

(Продовження на ст. 8)

Іван Кедрин

НАМУЛ ДОВГОЇ НЕВОЛІ

(Богдан Цимбалістий:„Тавро бездержавности", Джерзі Сити, 1982 стор. 40)

Українських учених психологів у вільному світі можна порахувати на пальцях одної руки. Ще менше таких, які своє знання і свій хист віддають на послуги української проблематиці. Богдан Цимбалістий є тільки одним із тих вийняткових психоаналітиків, але має ще ту вийняткову кваліфікацію вглиблюватися в аналізу української вдачі, що в роках 1969-1970 поставив вище приватну практику клінічної психології над університетську кар'єру. Бо коли він ставить у центр характеру українських людей почуття меншевартости, як „намул довголітньої неволі", то ця діягноза знаходиться на межі психології і психіятрії.

Стверджуючи, що „відносини між українцями нездорові", д-р Цимбалістий тим самим стверджує, що нездоровими, хворими, є українські люди, бо абстрактне поняття „відносини" це ситуація, створювана людьми. Зрештою — автор сам поставив точку над „і", ствердивши, що він „навів різні симптоми нашого хворого організму".

У другій половині XIX сторіччя Туреччина дістала у міжнародній громадській думці несправну назву „хворої людини" чи пак хворої країни, і тільки Бісмарк врятував Туреччину на Берлінському конгресі у 1878 році, погодившись на поділ Туреччини, але водночас обмежив дещо суворі для Туреччини постанови мирового російсько-турецького договору в Сан Стефано і залишив частинку недавньої могутньої турецької імперії на європейському континенті. Сьогодні маємо перед очима пручання „хворої людини" у постаті роздертого громадянською війною та чужинецькими військами Ливану. Але нашою, українською, трагедією є всі ті хворобливі симптоми, що їх навів Богдан Цимбалістий у серії статтей, друкованих у „Свободі" минулого року, та перевиданими окремою книжечкою „Тавро бездержавности".

На нашу скромну думку — ця маленька брошура Богдана Цимбалістого, це поруч із 686-сторінковим твором Петра Балея „Обезвласнене суспільство" і трьома грубезними томами, що їх видав Інститут ім. Липинського, присвячений творам та листуванню того історика-мислителя, — найцінніша поява політичної літератури, цілого минулого 1982 року (928-сторінковий англомовний твір проф. Омеляна Пріцака „Походження Руси" — стосується скандинавських „заг" і надто далекий від сучасної проблематики).

Автор цих рядків знайшов у статтях (брошурі) Богдана Цимбалістого стовідсоткове потвердження давно вже, при різних нагодах, запереченя тези, наче би українську державу загнили „люті вороженьки" і хапчивість сусідів, що їх манили полтавський чорнозем і донецьке вугілля. Зрештою, заперечення тези, що це хтось інший, а не ми самі завинили у відсутності дотепер рідної держави — феномен у всесвітній історії, що кругло 35-мільйоновий нарід із тисячолітньою культурою не має своєї держави — не було відкриванням Америки. Бо, як пригадує Богдан Цимбалістий, — вже Іван Мазепа ствердив,що „През незгоду всі пропали, самі себе звоювали" — і ті мудрі слова впали кругло 250 років тому. На підмурування своєї аналізи хворої психіки української людини — проф. Цимбалістий покликається на чужинецьких вчених і рідних володарів та різних мислителів. Але його дефініція, що українці хворіють на комплекс меншевартости, як „намул довгої неволі" — це його оригінальний — і правильний — висновок.

Очевидно — у кількох статтях, які містилися на 40 сторінках книжки, не можна було вичерпати таку велику, складну, різногранну проблему. Наприклад, автор проминув факт без історичного прецеденту, що різні інші народи перебували під довголітньою неволею — балканські народи, Мадярщини, Польща — і в усіх тих народів були пристосуванці, були яничари, кар'єристи, прислужники займанця. Але не було такого диковинного явища, щоб з вулиць рідних великих міст і з усіх публічних місць зникла за займанцевих рідна мова і запанувала мова займанця. Польський генерал Конажевський говорив ламаною польською мовою, густо перетиканою русизмами чи просто російським, як і в деяких генералів Дійової Армії УНР. Але на вулицях Варшави, Кракова чи Лодзі таки лунала мова польська і так само за турецького панування на Мадярщині на вулицях Будапешту чи Дебречину панувала мова мадярська.

Богдан Цимбалістий не мав теж часу ні місця для згадок також про моменти протверезіння, про справжні „люціда інтервалля" у новітній історії України. Було постійне явище гону до парцеляції і незрозуміння для конечної комасації. Але й були такі події, як створення „Контактного Комітету" в часі повного міжпартійного розгардіяшу в Західній Україні у 30-их роках, і на еміграції був факт створення у 1948 році зреорганізованого Державного Центру УНР на чужині, яке закінчило війну всіх проти всіх у диковинних відносинах періоду таборової еміграції у Німеччині й Австрії, але остаточно довели до нинішнього стану тієї установи. У статтях (брошурі) Богдана Цимбалістого є подивугідна характеристика сучасного українського громадсько-політичного хаосу і з'ясування його причин — внаслідок жалюгідних рис української вдачі. Ствердження факту, що українці хворіють хворобою недовір'я до земляків, — що українці свідомо чи несвідомо дошукуються в інакодумаючих земляків усіх тих хиб, що їх інакодумаючі люди не мають (пристосуванство, совєтофільство, відступництво, зрадництво) — все це стовідсоткова правда, як теж правдою є, що сектантство у нашому суспільстві дійшло до таких диковинних форм, що всі розумні арґументи спливають по сектантах, як вода по гладкому мармуці чи по огріваному сонцем скляному вікні.

Усе ж, хоч найрозумніші статті і книжки не мають впливу на оздоровлення відносин і — ще менше — на зміну української психіки — книжечку „Тавро бездержавности" варто би видати накладом десятки тисяч примірників і поручати чоловікам, жінкам і молоді — раз-у-раз її перечитувати.

(Продовження на ст. 8)

Микола Кушніренко

ВИЙНЯТКОВА ПУБЛІКАЦІЯ

Тит Геврик Втрачені архітектурні пам'ятки Києва. Український Музей. Ню Йорк, 1982, 64 стор11"х8". Передмова Марії Шуст

Український Музей у Ню Йорку вперше влаштував фотографічну архітектурну виставку давніх будівель Києва, що їх большевики зруйнували у середині 1930 років. Архітект Тит Геврик виконав велику піонерську працю, укладаючи каталог і готуючи виставку, що триватиме ще і в січні 1983 року. Вона робить на глядача сильне враження. Фотографії зруйнованих церков, по-мистецькому побільшені й освітлені, дають ілюзію дійсних будов. Це все церкви й манастирі з XI-XII століття у стилі візантійському та бароккові будови з XVII-XVIII століть. Виставка добре виконує своє завдання, але значення публікації, під вищенаведеним заголовком, набагато перевищує значення виставки, що як і кожна, обмежена часом і простором.

Згадана публікація не лише каталог, а своєрідний альбом чудових фотографій будов перед їх руйнуванням. До багатьох фотографій доданий плян будови, її історія, причини руйнування, а також плян частини Києва, де та будова стояла. У публікації занотовано 22 зруйновані церкви, 10 дзвіниць та 14 інших споруд, що мали мистецьке й історичне значення. У цьому каталозі-альбомі бачимо красу й пишноту старого Києва: іконостаси його церков, собори, манастирі та інші будови, що зникли безслідно в мирний час 1934-35 років через сваволю Москви та большевиків. Гори битої цегли лежали коло тих руїн. покійний архітект Олекса Повстенко розповідав, що якась дотепна рука написала на стіні коло руїн: „Производство кирпича по способу Ильича, каков Ильич — таков кирпич" (Виробництво цегли по способу Ільїча, який Ільїч (Ленін), така й цегла). Рівночасно з руйнуванням церков, нищено й їхні скарби мистецтва або вивозили їх у Москву.

Причиною руйнування було ніби розчищення площ під будову нових урядових будинків у зв'язку з перенесенням столиці з Харкова до Києва. Але на багатьох площах, де стояли зруйновані церкви, нічого не побудовано, там пустирі й досі. Справжню причину руйнування церков і соборів виявив уповноважений Сталіна в Україні Павло Постишев. На пленарних зборах Київської Міської Ради в 1934 році Постишев одверто заявив, що треба раз на завжди знести з лиця землі „увесь цей історичний храм (мотлох), який своїм існуванням живить коріння українського буржуазного націоналізму. За свідченням очевидців тих зборів, Постишев видав наказ про негайне зруйнування Золотоверхого Михайлівського манастиря та інших історичних будов Києва, зокрема мазепинських церков на Подолі й Печерську". (ст. 47).

Київ був релігійним центром не лише для всіх українських земель, тисячі прочан ішли до нього з Московщини, також і південні слов'яни відвідували Київ; у XVII-XVIII століті він був релігійним центром православного світу в Европі.

Прочани, крім релігійних переживань у Києві, мали й естетичну насолоду, оглядаючи пишні собори й церкви з позолоченими банями. Київ мав часто вживаний прикметник золотоверхий. З Дніпра, чи з лівого його берега, відкривався чудовий вигляд на київські гори оздоблені золотими банями церков. Поети оспівували цю красу. Микола Зеров написав 1925 року сонет під заголовком „Київ з лівого берега":

„Давно в минулім дні твоєї слави,
І плаче дзвонів стоголоса мідь,
Що вже не вернеться щаслива мить
Твого буяння, цвіту і держави.

Але, мандрівниче, тут на пісках стань,
Глянь на химери бароккових бань,
На Шеделя білоколонне диво.

Живе життя і силу ще таїть
Оця гора зелена і дрімлива,
Ця золотом цяхована блакить".

Такий вигляд київських гір був 1925-26 року, але через десять літ все те зникло. Нема „химер бароккових бань" іКиїв вже не „золотоглавий" і не золотоверхий. З лівого берега Дніпра тепер видно лише „Шеделя білоколонне диво" — лаврську дзвіницю — твір архітекта Шеделя. Вона ввечері освітлена — біла, висока і струнка, рветься самітня, як сирота, до неба зі скаргою на большевицьких злочинців, що динамітом зірвали поруч неї „химери бароккових бань" величного Успенського Собору, до котрого кликала прочан „стоголоса мідь" її дзвонів. І блакить над Києвом вже не „цяхована золотом".

Каталог-альбом „Втрачені архітектурні пам'ятки Києва" можемо вповні оцінити тоді, як усвідомимо, що „Ані сучасні путівники по Києву, видані на Заході, ані ті, що їх продають у Києві, ані навіть наукові праці з історії архітектури не мають відомостей про долю архітектурних пам'яток Києва. Офіційні туристські гіди нічим не допоможуть відвідувачеві. Не задовольнить його цікавість і ніхто з місцевих мешканців, коли спитати когось на вулиці. Даремно буде він ходити вулицями стародавнього міста на горбах, шукаючи бронзових меморіяльних дощок на місцях пам'яток давнини, котрі ще не так давно прикрашали краєвиди київських гір" (ст.4). Знищено не лише красу старого Києва, а й пам'ять про неї.

„Народи ліквідуються тим, що від них найскорше відберається пам'ять", — казав чеський історик Мілян Гюбл 1971 року в Празі, півроку пізніше засуджений на багато років в'язниці. „Боротьба людини проти влади" — каже герой твору Міляна Кундери — „є боротьба пам'яті проти забуття".

Публікація „втрачені архітектурні пам'ятки Києва" воскрешає блискучу сторінку культурної історії української столиці. Воскрешає пам'ять, що є одною з форм боротьби проти ворожої й злочинної влади. В цьому, на нашу думку, головне значення згаданої публікації Українського Музею.

В останніх рядках „Вступу" автор — Тит Геврик — пише, що „виставка не має на меті викликати ностальгію". Але вона, а головно публікація, викликає емоції: жалю, гніву і національної гордости в людині, що почуває себе українцем.

(Закінчення на стор. 8)

ПРОТОКОЛ

30-ої КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКА ВІДБУЛАСЯ В ДНЯХ ВІД 24-го до 28-го ТРАВНЯ 1982 РОКУ У РОЧЕСТЕРІ, Н. Й. У ГОЛІДЕЙ ІНН — ДЖЕНЕСІ ПЛЯЗА.

(6)

Звіт головного касира Уляни М. Дячук

(Продовження)

INCOME

	1978	1979	1980	1981	Total
Dues from members	$ 3,079,946.53	$3,031,949.83	$2,942,404.06	$3,023,817.58	$12,078,118
Interest received from:					
Loan to UNURBAN Renewal Corp.	237,043.75	100,000.00	228,750.00	385,000.00	950,793.75
Stocks	8,655.61	10,895.12	17,278.24	15,645.33	52,474.30
Banks	1,842.49	9,823.64	2,100.16	6,386.38	20,152.67
Bonds	1,759,200.86	1,968,156.58	2,162,940.56	2,433,119.93	8,323,417.93
Certificate loans	20,795.20	20,433.50	22,300.97	25,188.58	88,718.25
Mortgage loans	198,921.57	185,725.53	192,252.65	270,172.42	847,072.17
Total	$ 2,226,459.48	$ 2,295,034.37	$2,625,622.58	$3,135,512.64	$10,282,629.07
Income of printing plant	635,876.18	730,893.25	859,180.51	921,728.43	3,147,678.37
Income of UNA Estate — Soyuzivka	480,101.38	499,136.66	527,379.01	569,856.60	2,076,473.65
Rent — Real Estate	31,511.17	31,248.35	23,011.50	961.00	86,732.02
Amortization & profit on sale of investments:					
Accrual of discount on bonds	3,758.16	3,804.99	5,717.66	8,597.18	21,877.99
Profit on sale of bonds	1,385.11	982.87	402.05	1,125.00	3,895.03
Profit on sale of real estate	—	—	45,236.76	151,570.00	196,806.76
Total	$ 5,143.27	$ 4,787.86	$51,356.47	$161,292.18	$222,579.78
Miscellaneous Income:					
Donation to Fraternal Fund	—	123.40	30,554.86	35,016.14	65,694.40
Transfer to Orphan's Fund	9,000.00	5,395.84	8,516.66	3,212.50	26,125.00
Donation to Emergency Fund	14,634.73	5,702.51	12,355.53	6,340.83	39,033.60
Sale of Ukrainian Publications	14,540.33	14,563.11	15,764.89	13,792.47	58,660.80
Joseph Wolk Scholarship Fund	87,075.15	1,000.00		—	88,075.15
Total	$ 125,250.21	$ 26,784.86	$67,191.94	$58,361.94	$277,588.95
Refunds:					
Reinsurance experience refund	—	178.00	188.00	160.00	526.00
Reinsurance recovered	15,809.00	17,078.00	6,741.00	—	39,628.00
Total	$ 15,809.00	$ 17,256.00	$6,929.00	$160.00	$40,154.00
Grand total:	$ 6,600,097.22	$ 6,637,091.18	$7,103,075.07	$7,871,690.37	$28,211,953.84

DISBURSEMENTS

	1978	1979	1980	1981	Total
Benefits paid to members:					
Cash surrenders	$285,974.62	$287,217.45	$351,529.11	$466,784.26	$1,391,505.44
Death benefits	783,349.34	792,745.87	764,193.20	759,592.04	3,099,880.45
Addl Accidental Death Benefits	8,500.00	4,500.00	18,000.00	4,000.00	35,000.00
Accidental Death & Dismemberment benefits	22,500.00	15,000.00	25,000.00	10,000.00	72,500.00
Payor Death Benefits	4,199.03	4,076.77	4,044.33	3,913.11	16,233.24
Endowments Matured	905,998.33	970,640.42	863,785.85	896,388.63	3,636,813.23
Dividends members	509,259.99	527,636.53	530,790.51	578,556.67	2,146,243.70
Trust fund disbursed	1,000.00	12,959.57	2,833.34	2,297.92	19,090.83
Interest on trust fund paid	101.83	2,922.55	773.16	1,862.38	4,659.92
Interest on Death Benefits paid				1,229.66	1,229.66
Total	$ 2,520,883.14	$ 2,617,699.16	$2,560,949.50	$2,723,624.67	$10,423,156.47
Investment Expenses & Amortization:	—	—	1,200.00	1,200.00	2,400.00
Investment losses on mortgages	16,140.67	44,583.30	—	—	60,723.97
Accrued interest on bonds	11,531.01	15,079.50	16,639.07	25,499.48	68,749.06
Bank charges for Custodian Acct	5,783.22	6,084.66	6,200.00	3,345.22	21,413.10
Amortization of premiums on bonds	7,684.07	7,787.51	7,770.24	6,694.65	29,936.47
Depreciation of printing plant & EDP equipment	13,147.60	12,167.98	12,992.30	13,746.41	52,054.29
Depreciation of real estate	15,688.35	15,990.62	16,231.74	16,041.06	63,951.77
Loss on sale of bonds	15,720.89	7,369.26	19,328.95	113,098.72	155,517.82
Investment expenses — gen'l	532.00	25.00	(25.00)	110.00	642.00
Collection charges on Canadian checks	140.02	(5.58)	34.29	400.79	569.52
Total	$ 86,367.83	$ 109,082.25	$80,371.59	$180,136.33	$455,958.00
Official publication "Svoboda"	$ 343,200.00	$ 407,700.00	$451,030.45	$484,762.10	$1,686,692.55
Operating expenses — Printing Plant	635,512.24	730,950.78	858,873.50	919,667.25	3,145,003.77
Operating expenses — UNA Estate	456,022.22	513,494.32	505,506.16	560,782.14	2,035,804.84
Operating expenses — Real Estate	43,520.26	38,058.53	32,145.89	7,148.84	120,873.52
Expenses of Annual Meeting & Convention:					
Convention expenses — 29th Convention	322,473.78	15,163.00	33.65	—	337,670.43
Expenses of Annual Session	8,833.23	29,474.38	35,845.19	34,962.89	109,115.69
Auditing Committee expenses	6,586.02	6,625.90	8,277.32	7,601.55	29,090.79
Total	$ 337,893.03	$ 51,263.28	$44,156.16	$42,564.44	$475,876.91
Organizing Expenses:					
Advertising	26,912.70	18,388.57	91,330.84	57,767.00	194,399.11
Medical inspections	3,849.20	3,440.60	2,799.04	2,545.57	12,634.41
Reward to Branch Organizers	73,085.00	57,360.45	53,729.45	55,766.50	239,941.40
Reward to Special Organizers	13,835.01	43,998.85	24,942.32	16,499.96	99,276.14
Reward to Branch Presidents & Treasurers	1,945.50	1,555.00	2,919.00	2,362.35	8,781.85
Reward to Branch Secretaries	290,756.62	298,514.82	306,193.00	314,614.90	1,210,079.34
Supreme Medical Examiner's fee	750.00	2,250.00	1,500.00	1,500.00	6,000.00
Traveling expenses — Spec. Organizers	18,945.54	22,631.77	14,812.03	11,197.30	67,586.64
Field Conferences	3,359.14	6,282.95	10,206.34	5,299.54	25,147.97
Total	$ 433,438.71	$ 454,423.01	$508,432.02	$467,553.12	$1,863,846.86
Salaries, Taxes & Insurance:					
Employee hospitalization plan	26,574.88	30,716.48	33,899.31	38,432.70	129,623.37
Employee pension plan	104,796.20	63,228.60	100,073.40	114,602.60	382,700.80
Insurance — Group	10,452.28	9,491.17	11,810.81	10,171.89	41,926.15
Insurance — Workmen's Compensation	6,501.00	6,852.00	9,644.00	12,354.78	35,351.78
Salaries of executive officers	91,333.40	97,962.00	106,750.00	115,999.98	412,045.38
Salaries of office employees	279,358.92	296,656.18	322,838.74	368,141.85	1,266,995.69
Taxes — Federal & State, unempl., Social Sec. and withholding	31,639.41	36,918.21	39,681.29	43,050.17	151,289.08
Taxes — Can., Dom., Prov. & unempl. Soc. Sec.	124.15	285.00	498.84	10.00	917.99
Total	$ 550,780.24	$ 542,109.64	$625,196.39	$702,763.97	$2,420,850.24
General office expenses:					
Books & periodicals	774.71	1,136.20	1,659.45	808.61	4,378.97
Furniture & equipment	1,830.21	7,431.32	5,942.18	2,206.74	17,410.45
General office maintenance & expenses	9,926.32	14,639.33	15,882.39	23,821.58	64,269.62
Insurance	11,665.59	3,708.57	13,492.14	2,361.43	31,227.73
Rental & services (IBM & others)	21,806.49	17,142.81	11,820.07	15,473.55	66,242.92
Lodge suplies purchased	5,455.44	478.70	—	2,842.00	8,776.14
Preparation & servicing of dividend account	5,484.60	5,456.14	5,330.98	6,909.65	23,181.37
Printing & stationery	35,534.07	32,139.23	32,215.18	48,601.71	148,450.19
Postage	15,538.58	16,931.00	16,774.53	26,466.08	75,710.19
Telephone	13,010.82	13,393.24	13,556.65	17,953.09	57,913.80
Total	$ 121,026.83	$ 112,456.54	$116,673.57	$147,444.44	$497,601.36

	1978	1979	1980	1981	Total
Miscellaneous expenses:					
Legal Expenses			350.00	1,500.00	1,850.00
Actuarial & statistical expenses	11,522.31	9,951.90	25,605.15	33,787.28	80,866.64
Canadian Corporation tax on premium & income	38,431.68	(24,353.85)	(3,343.55)	2,525.45	13,259.73
Dues to Fraternal Congresses	2,140.44	2,166.47	2,262.72	2,311.05	8,880.68
Insurance department fees	17,350.65	14,721.66	2,891.84	12,626.78	47,590.93
Reinsurance premium paid	12,036.24	12,943.93	12,564.97	11,229.39	48,774.53
Taxes held in escrow — paid	1,202.30	7,499.24	(1,200.80)	1,729.56	9,230.30
Traveling expenses — general	33,767.75	31,121.16	27,899.70	36,568.02	129,356.63
Operating expenses — Can. office	2,986.37	1,826.40	1,996.43	3,349.43	10,158.63
Total	$ 119,437.74	$ 55,876.91	$69,026.46	$105,626.96	$349,968.07
Support, grants & publications:					
Youth sport activities	3,510.31	4,499.31	5,956.58	6,893.79	20,859.99
Support paid to indigent members	24,130.00	22,530.00	20,830.00	19,375.00	86,865.00
Donating to organizations from Fraternal Fd.	14,053.57	23,025.00	34,359.55	41,530.80	112,968.92
Scholarships	16,650.00	22,550.00	31,250.00	42,432.00	112,882.00
Donation from Emergency Fund	3,828.33	10,459.07	41.63	1,002.52	15,331.55
Publishing Expenses-"Famine"	—	—	6,000.00	6,000.00	12,000.00
Total	$ 62,172.21	$ 83,063.38	$98,437.76	$117,234.11	$360,907.46
Total disbursements:	$ 5,710,254.45	$ 5,716,178.33	$5,950,799.45	$6,459,308.37	$23,836,540.60

БРАТСЬКІ ФОНДИ

	1978	1979	1980	1981	Разом
Прибутки:					
Членські вкладки	$75,076.55	$74,032.53	$71,166.13	$70,058.70	$290,333.91
Відсотки від банків	197.39	87.38	172.45	334,95	792.17
Відсотки від бондів	29,445.13	32,867.73	27,934.10	19,765.86	110,012.82
Перенос на підвищення вартості бондів	48.62	49.55	53.81	60.45	212.43
Дотації	—	123.40	30,554.86	52,507.14	83,185.40
З продажі англомовної Енциклопедії Українознавства	14,344.33	14,350.21	15,764.89	13,792.47	58,251.90
Пожертви до фонду ім. Й. Волка	87,075.15	1,000.00		—	88,075.15
Разом:	$206,187.17	$122,510.80	$145,646.24	$156,519.57	$630,863.78
Видатки:					
Коштів друків і приборів			13,044.35	$3,125.88	$16,170.23
Амортизація бондів	27.54	29.93	30.84	31.10	119.41
Кошти Конвенції	322,473.78	15,163.00	33.65	—	337,670.43
Запомоги членам	24,130.00	22,530.00	20,830.00	19,375.00	86,865.00
Дотації церквам, науковим установам і організаціям	14,053.57	23,025.00	34,359.55	41,530.80	112,968.92
Стипендії	16,650.00	22,550.00	31,250.00	42,432.00	112,882.00
Голод 1933 р. Укр. Голокост			6,000	6,000.00	12,000.00
Страта при продажі бондів				3.02	3.02
Разом:	$377,334.89	$ 83,297.93	$105,548.39	$112,497.80	$678,679.01

ФОНД СИРІТСЬКИЙ

	1978	1979	1980	1981	Разом
Прибутки:					
Відсотки від бондів	$17,475.08	$18,095.14	$17,554.22	$17,112.53	70,236.97
Перенос на підвищення вартості бондів	30.31	42.45	45.35	48.49	166.60
Перенос посмертних виплат	9,000.00	5,395.84	8,516.66	3,212.50	26,125.00
Разом:	$26,505.39	$ 23,533.43	$26,116.23	$20,373.52	$96,528.57
Видатки:					
Відсотки від закуплених бондів	—	700.34		—	700.34
Амортизація бондів	41.95	43.95	46.83	37.14	169.87
Виплата сирітських частей	1,000.00	12,959.57	2,833.34	2,297.92	19,090.83
Відсотки від сирітських частей	101.83	2,922.55	773.16	862.38	4,659.22
Разом:	$ 1,143.78	$ 16,626.41	$3,653.33	$3,197.44	$24,620.26

ФОНД ЗАХИСТУ

	1978	1979	1980	1981	Разом
Прибутки:					
Прибутки Союзівки	$480,101.38	$ 499,136.66	$ 527,379.01	$569,856.60	$2,076,473.65
Разом:	$480,101.38	$499,136.66	527,379.01	$569,856.60	$2,076,473.65
Видатки:					
Видатки Союзівки	456,022.22	513,494.32	505,506.16	560,782.14	2,035,804.84
Разом:	$456,022.22	$ 513,494.32	$505,506.16	$560,782.14	$2,035,804.84

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ

	1978	1979	1980	1981	Разом
Прибутки:					
Відсотки від бондів	$2,299.25	$ 3,292.37	$3,984.23	$4,028.97	$13,604.82
Перенос на підвищення вартості бондів	—	4.10	4.14	4.50	12.74
Пожертви до Фонду Наглої Потреби	14,634.73	5,702.51	12,355.53	6,340.83	39,033.60
Разом:	$ 16,933.98	$ 8,998.98	$16,343.90	$10,374.30	
Видатки:					
Відсотки від закуплених бондів	—	466.88	—	—	466.88
Амортизація бондів	14.64	15.37	16.20	16.91	63.12
Дотації з Фонду Наглої Потреби	3,828.33	10,459.07	41.63	1,002.52	15,331.55
Разом:	$3,842.97	$ 10,941.32	$57.83	$1,019.43	$15,861.55

До
ВШ Членів УНС - Передплатників „Свободи"

Грудень, 1982

Вельмишановні Члени - Передплатники!

Делегати 30-ої Конвенції УНСоюзу схвалили підвищити ціну передплати „Свободи" для членів УНСоюзу із $7.80 на $15.00 річно, беручи під увагу значно збільшені видатки Видавництва на поштові оплати, газетний папір та інші кошти.

Схвалена 30-ою Конвенцією підвишка передплати входить в силу від 1-го січня 1983 року, або від чергової дати платности квартальних, півярічних чи річних вкладок. Значить, Ваші вкладки, які включають передплату „Свободи", платні від 1-го січня 1983 року, або від чергової дати платности на квартальних, півярічних чи річних ставках після 1-го січня 1983 року, будуть збільшені на $7.20 у річному відношенні; $3.60 піврічно, $1.80 квартально та 60 центів місячно.

Така сама підвишка передплати "Свободи" зобов'язує і всіх тих членів УНС, які платять цю передплату окремо від своїх вкладок, висилаючи їх прямо до адміністрації „Свободи".

Нові ціни передплати для членів:
$15.00 річно, $7.50 піврічно, $3.75 квартально, $1.25 місячно.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

КАНАДА
ЗВІТ КАНАДСЬКИХ ПРИБУТКІВ І ВИДАТКІВ

ПРИБУТКИ:

	1978	1979	1980	1981	Разом
Членські вкладки	$ 442.229.15	$ 435,302.45	$425,061.14	$426,868.64	$1,729,461.38
Відсотки від:					
Банків	—	7,774.93	775.34	3,132.87	11,683.14
Бондів	368,249.83	405,253.65	483,769.07	562,407.79	1,819,680.34
Позичок на грамотах	5,384.36	5,206.28	5,278.58	6,054.15	21,923.37
Гіпотечних позичок	45.120.66	41,425.23	47,587 13	44,705.50	178,838.52
Разом:	$ 418.754.85	$ 459.660.09	$537,410.12	$616,300.31	$2,032,125.37
Амортизація і зиск при продажі інвестицій:					
Піднесено вартість бондів	2.162.75	2.071.91	3,678.30	6,054.21	13,967.17
Зиск при сплаті бондів	—	121.85	24.46	—	146.31
Разом:	$ 2.162 75	$ 2,193.76	$3,702.76	$6,054.21	$14,113.48
Різні прибутки:					
Перенесено до Сирітського Фонду	4.000.00	500.00	—	—	4,500.00
З продажі англомовної Енциклопедії Українознавства	2.412.50	106.50	770.50	5,859.23	9,148.73
Пожертви до Фонду Наглої Потреби	225.85	528.07	602.15	2,548.75	3,904.82
Разом:	$ 6.638.35	$ 1,134 57	$1,372.65	$8,407.98	17.553.55
Загальні прибутки:	$ 869.785.10	$ 898,290.87	$967,546.67	$1,057.631.14	$3,793.253.78

ВИДАТКИ:

	1978	1979	1980	1981	Разом
Виплачено членам:					
Грошеві звороти	$ 59.722.13	$ 52.260.26	$67,034.12	$67,821.76	$246,838.27
Посмертні запомоги	76.400.00	75.486.41	68,550.00	67,303.00	287.739.41
За додаткове акцидентове забезп.	1.000.00	—	4,500.00	—	5,500.00
Забезп. дітей, яких родичі померли	1.098.72	886.11	809.49	876.36	3,670.68
За дозрілі вивінувальні грамоти	163.963.50	166.024.87	191,737.62	197,482.24	719,208.23
Дивіденда	58.454.60	63.175.57	63,194.89	67,028.55	251.853.61
Відсотки за сирітські виплати	—	1,876.06	232.33	488.60	2,596.99
Подвійне забезпечення від випадку	5,000.00	—		5,000.00	10,000.00
Виплати допомоги членам	600.00	390 00	390.00	170.00	1,550.00
Сирітські виплати	—	7,250.00	1,000.00	1,666.67	9,916.67
Відсотки від посмертних запомог				1,000.00	1,000.00
Разом:	$ 366.238.95	$ 367.349.28	$397,448.45	$408,837.18	$1,539,873.86
Інвестиційні виплати і амортизація:					
Відсотки від закуплених бондів	$ 3,997.05	$ 7,417.12	$3,612.16	10,928.07	25,954.40
Амортизація бондів	265.75	263.12	312.99	346.63	1,188.49
Кошти інвестиції в гіпотечних позичках	125.00	—		—	125.00
Разом:	$ 4.387.80	$ 7.680.24	$3.925.15	$11,274.70	$27,267.89
Організаційні видатки:					
Оголошення	2.182.25	2.424.08	2,459.47	1,703.80	8,769.60
Окружні збори	953.78	491.45	994.25	393.10	2,832.58
Лікарські бадання	275.25	470.55	322.20	451.12	1,519.12
Винагороди відділових організаторів	9.193.50	7.725.00	6,115.15	8,025.00	31,058.65
Винагороди обласних організаторів	—	10.000.00	11,250.00	—	21,250.00
Винагороди Відд. предсід. і касирів	117.00	76.50	300.00	146.50	640.00
Винагороди Відділових секретарів	41.359.38	43.000.68	44,416.10	45,081.01	173,857.17
Кошти подорожей обл. організаторів	49.20	3.305.78	3,361.63	447,43	7,164.04
Разом:	$ 54,130.36	$ 67.494.04	$69,218.80	$56,247.96	$247,091.16
Кошти головних союзових засідань:					
Кошти річного Засідання Гол. Уряду	1,271.09	—		—	1,271.09
Кошти контролі	492.15	427.30		—	919.45
Конвенційні кошти	645.00	—	—	—	645.00
Разом:	$ 2.408.24	$ 427.30	—	—	$2,835.54
Платні, податки і забезпечення:					
Платня працівника	$ 3.400.00	$ 2.400.00	$ 2,400.00	$2,400.00	$10,600.00
Корпораційний податок від приходу	38.431.68	(27.848.95)	(3,687.49)	—	6,895.24
Корпораційний податок від премії	—	3,495.10	343.94	2,525.45	6,364.49
Шпитальне забезпечення працівників	696.00	896.00	1,056.00	696.00	3,344.00
Канадські податки і пенсійна оплата працівників	124.15	285.00	498.84	10.00	917.99
Разом:	$ 42.651.83	$ (20.772.85)	$611.29	$5,631.45	$28,121.72
Загальні канцелярійні виплати:					
Оплата канадського бюра	2.991.37	1.826.40	1,996.43	3,349.43	10,163.63
Банкові оплати	(63.20)	(8.58)	.50	(139.50)	(210.78)
Статистичні кошти актюарія	1,049.00	1.355.00	—	4,699.00	7,103.00
Оплати до асекураційних урядів	1.640.00	1.348.00	1,258.00	1,297.23	5,543.23
Поштові оплати	57.20	—	50.51	—	107.71
Друки і прибори	—	66.00	—	—	66.00
Телефон	607.04	47.50	79.93	73.72	808.19
Загальні кошти подорожей	4.304.70	3.151.44	4,325.72	12,152.77	23,934.63
Різне	—	3.00		1,500.00	1,503.00
Разом:	$ 10.586.11	$ 7.788.76	$7,711.09	$22,932.65	$49,018.61
Різні виплати:					
Дотації і публікації: „Український Голокост"			6,000.00	—	6,000.00
Спортова акція	—	150.00	1,607.70	—	1,757.70
Пожертви	1.900.55	1.900.00	1,900.00	3,525.00	9,225.55
Стипендії	1,000.00	1.350.00	2,300.00	3,700.00	8,350.00
Разом:	$ 2.900.55	$ 3,400.00	$11,807.70	$7,225.00	$25,333.25
Загальні видатки:	$ 483.303.84	$ 433,366.77	$490,722.48	$512.148.98	$1,919,542.03

ВИКАЗ ЗІБРАНИХ ВКЛАДОК ВІД ЧЛЕНІВ І ВИПЛАТИ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ ТА ДОЗРІЛИХ ВИВІНУВАЛЬНИХ ГРАМОТ ПО СТЕЙТАХ ЗА ЧОТИРИ РОКИ (1978-1981)

Стейти	Вкладки від членів	Виплати	Порівн. у відс.
Arizona	$13,509	$10,500	77%
California	89,268	42,817	48%
Colorado	21,739	7,352	34%
Connecticut	400.693	245.429	61%
Delaware	63.222	27.250	43%
Dist. of Columbia	38.297	21.600	56%
Florida	1,729.440	1,024.867	59%
Illinois	1,039.818	625.518	60%
Indiana	54.073	20.500	38%
Kansas	16.752	12.246	67%
Maine	4.266	—	—
Maryland	154.123	77.949	50%
Massachusetts	191.292	141.225	74%
Michigan	646.366	325.790	50%
Minnesota	122.737	46.649	38%
Missouri	32.254	35.788	31%
Mississippi	—	5,000	—
Nebraska	33.089	12.576	38%
New Hampshire	7.969	7.500	94%
New Jersey	1,742.027	942.909	54%
New York	2,330.656	1,514.196	65%
North Dakota	1.013	—	—
Ohio	872.772	440.313	50%
Oregon	1.884	500	27%
Pennsylvania	2,269.448	1,179.095	52%
Rhode Island	89.506	50.923	57%
Texas	9,284	500	54%
Virginia	18.795	500	27%
Washington	4.451	—	—
West Virginia	23.228	18.000	75%
Wisconsin	15.830	9.000	57%
Canada	1,729.440	1,024.867	60%
Разом	$12,067.224	$6,856.492	57%

ВИДАТКИ ВИПЛАЧЕНІ ЗА КАНАДСЬКИХ ЧЛЕНІВ

Американською валютою за роки 1978-1981:

Платні, податки і забезпечення	$242,085.00
Свобода за орган	168,669.00
Загальні канцелярійні видатки	49,760.00
Конвенційні видатки	33,767.00
Загальні кошти подорожей	12,935.00
Кошти річних засідань	10,911.00
Кошти актюарія і статистики	8,086.00
Зменшено вартість друкарських і електронічних машин	5,205.00
Кошти контролі	2,909.00
Пожертви з Фонду Наглої Потреби	1,432.00
Винагорода головного лікаря	600.00
Премії за реасекурацію	1,985.00
Разом виплачено	$538,344

БАЛЯНС НА ДЕНЬ 31-ГО ГРУДНЯ 1981 Р.

АКТИВИ В КАНАДІ:		ПАСИВИ В КАНАДІ:	
		Фонди:	
Готівка	$44,360.69	Забезпеченевий	$6,361.682.24
Бонди	6,297,102.38	Акцидентовий	279,794.11
		Братські	278,669.43
Позички на грам.	168,678.13	Сирітський	65,943.46
Гіпотечні позички	481,782.02	Наглої Потреби	5,834.00
Разом	$6,991,923.24	**Разом:**	$6,991.923.24

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

CANADIAN BUSINESS ONLY

INCOME

	1978	1979	1980	1981	Total
DUES FROM MEMBERS	$ 442.229 15	$ 435 302 45	$425,061.14	$426,868.64	$1,729,461.38
INTEREST FROM:					
Banks	—	7 774 93	775.34	3,132.87	11,683.14
Bonds	368,249.83	405 253 65	483,769.07	562,407.79	1,819,680.34
Certificate loans	5.384 36	5 206 28	5,278 58	6,054.15	21,923.37
Mortgages	45 120 66	41 425 23	47,587.13	44,705.50	178,838.52
Total	$ 418.754 85	$ 459 660 09	$537,410.12	$616,300.31	$2,032,125.37
Amortization & profit on sale of investment:					
Accrual of discount on bonds	2.162 75	2 071 91	3,678.30	6,054.21	13,967.17
Profit on sale of bonds	—	121 85	24.46	—	146.31
Total	$ 2.162.75	$ 2 193 76	$3,702.76	$6,054.21	$14,113.48
Miscellaneous:					
Amount transferred to Orphan's Fund	4 000 00	500 00		—	4,500.00
Sale of "Encyclopaedia"	2 412 50	106 50	770.50	5,859.23	9,148.73
Donations to Emergency Fund	225 85	528 07	602.15	2,548.75	3,904.82
Total	$ 6.638.35	$ 1.134 57	$1,372.65	$8,407.98	$17,553.55
Total income	$ 869.785.10	$ 898.290.87	$967,546.67	$1,057,631.14	$3,793,253.78

EXPENSES

	1978	1979	1980	1981	Total
Benefits paid to members:					
Cash surrenders	$59.722 13	$52 260 26	$67,034.12	67,821.76	246,838.27
Death benefits	76.400.00	75 486 41	68,550.00	67,303.00	287,739.41
ADD'l Acc. death benefits (D. I.)	1.000.00	—	4,500.00	—	5,500.00
Payor death benefits	1.098 72	886 11	809.49	876.36	3,670.68
Endowment matured	163.963.50	166 024 87	191,737.62	197,482.24	719,208.23
Dividend to members	58.454.60	63 175 57	63,194.89	67,028.55	251,853.61
Interest on Trust Fund	—	1 876 06	232 33	488.60	2,596.99
Accidental Death & Dismemberment Benefits	5.000 00	—	—	5,000.00	10,000.00
Benefits to indigent members	600.00	390 00	390.00	170.00	1,550.00
Benefits paid from Orphan's Fund	—	7 250 00	1,000.00	1,666.67	9,916.67
Interest on Death Benefits Paid	—	—	—	1,000.00	1,000.00
Total	$ 366.238.95	$ 367 349 28	$397,448.45	408,837.18	$1,539,873.86
Investment expenses & amortization:					
Accrued interest paid on bonds	3.997 05	7 417 12	3,612.16	10,928.07	25,954.40
Amortization of premiums on bonds	265 75	263 12	312.99	346.63	1,188.49
Investments expenses on mortgages	125 00	—		—	125.00
Total	$ 4 387 80	7.680 24	3,925.15	$11,274.70	$27,267.89
Organizing expenses:					
Advertising	2.182 25	2 424 08	2,459.47	1,703.80	8,769.60
Field Conferences	953 78	491 45	994.25	393,10	2,832.58
Medical inspections	275 25	470 55	322.20	451.12	1,519.12
Reward to Branch organizers	9.193 50	7 725 00	6,115.15	8,025.00	31,058.65
Reward Special Organizers	—	10 000 00	11,250.00	—	21,250.00
Reward to Branch Presidents & Treasurers	117.00	76 50	300.00	146,50	640.00
Reward to Branch secretaries	41.359 38	43 000 68	44,416.10	45,081.01	173,857.17
Traveling expenses — Spec. Org.	49 20	3 305 78	3,361.63	447,43	7,164.04
Total	$ 54 130 36	$ 67 494 04	$69,218.80	$56,247.96	$247,091.16
Expenses of annual meeting & Convention:					
Annual session expenses	1 271.09	—	—	—	1,271.09
Auditing Committee expenses	492 15	427 30	—	—	919.45
Convention expenses	645 00	—	—	—	645.00
Total	$ 2.408 24	427 30	—	—	$2,835.54
Salaries, Taxes And Insurance:					
Salary of office employee	3.400.00	2.400 00	2,400.00	2,400.00	10,600.00
Corporation tax on income	38.431.68	(27.848.95)	(3,687.49)	—	6,895.24
Corporation tax on premiums	—	3.495 10	343.94	2,525.45	6,364.49
Employee hospitalization plan	696 00	896 00	1,056.00	696.00	3,344.00
Tax — Canadian Dominion P.P.& U.I.	124.15	285.00	498.84	10.00	917.99
Total	$ 42.651.83	(20 772.85)	$611.29	$5,631.45	$28,121.72
General office expenses:					
Operating expenses Canadian office	2.991.37	1.826 40	1,996.43	3,349.43	10,163.63
Collection charges	(63.20)	(8.58)	.50	(139.50)	(210.78)
Actuarial & statistical expenses	1,049.00	1.355.00	—	4,699.00	7,103.00
Books & periodicals	—	—	—	—	—
Insurance department fees	1.640 00	1.348 00	1,258.00	1,297.23	5,543.23
Postage	57 20	—	50.51	—	107.71
Printing & stationery	—	66 00	—	—	66.00
Telephone	607 04	47 50	79.93	73.72	808.19
Traveling expenses — general	4.304.70	3.151 44	4,325.72	12,152.77	23,934.63
Furniture & equipment	—	—	—	—	—
Miscellaneous	—	3 00	—	1,500.00	1,503.00
Total	$ 10.586.11	7.788 76	$7,711.09	$22,932.65	$49,018.61
Publishing Expenses "Famine"			6,000.00	—	6.000
Youth sport activities	—	150 00	1,607.70	—	1,757.70
Donation to charities	1.900.55	1.900.00	1,900.00	3,525.00	9,225.55
Scholarships	1.000.00	1.350 00	2,300.00	3,700.00	8,350.00
Total	$ 2.900.55	$ 3.400 00	$11,807.70	$7,225	$25,333.25
Total expenses:	$ 483.303.84	$ 433.366.77	$490,722.48	$512,148.94	$1,919,542.03

Expenses paid in U.S. funds pro-rated for Canadian members for the years 1978-1981

Salaries, Taxes and Insurance	$242,085.00
"Svoboda" Official Publication	168,669.00
General Office Expenses	49,760.00
Convention Expenses	33,767.00
Travelling Expenses-General	12,935.00
Annual Session Expenses	10,911.00
Actuarial & Statistical Expenses	8,086.00
Depreciation of Printing Plant & EDP Equipment	5,205.00
Auditing Committee Expenses	2,909.00
Donations from Emergency Fund	1,432.00
Reward to Supreme Medical Examiner	600.00
Reinsurance Premiums	1,985.00
Total Pro-Rated	$538,344.00

CANADA ONLY — DECEMBER 31, 1981 BALANCE SHEET

Assets:	
Cash	$44,360.69
Bonds	6,297,102.38
Certificate Loans	168,678.13
Mortgages	481,782.02
Total:	$6,991,923.24
Liabilities:	
Life Insurance Fund	6,361,682.24
ADD Insurance Fund	279,794.11
Fraternal Fund	278,669.43
Orphans Fund	65,943.46
Emergency Fund	5,834.00
Total:	$6,991,923.24

ЗВІТ „СВОБОДИ"

ПРИБУТКИ

	1978	1979	1980	1981	Разом
Передплата з членів УНС	$ 343.200.00	$407,700.00	$451,030 .00	$493,400.00	$1,695,330.00
Передплата від читачів	66.983.61	71,532.21	90,199.76	98,796.51	327,512.09
Кольпортаж	7,084.95	7,123.88	7,301.22	5,574.54	27,084.59
Книжки	14,851.70	14,025.58	17,520.96	16,446.06	62,844.30
Оголошення	117,580.57	128,787.03	123,442.76	128,267.09	498,077.45
Друкарські роботи	51.416.73	62,768.11	122,931.70	97,545.00	334,661.54
Зміни адрес	155.76	190.95	160.13	167.95	674.79
Зворот за пошту	3.784 68	5.315.95	5,605.88	21,663.23	36,369.74
Зворот за телефон	30.83	47.84	55.57	68.34	202.58
Альманах	19.877.16	19.261.16	28,775.21	43,431.53	111,345.06
Пресовий фонд	6.845.65	8,724.60	9,316.51	10,142.34	35,029.10
Передплата „Веселки"	3.299.31	5.654.33	3,740.64	5,698.25	18,392.53
Стейтовий податок від продажу	98.63	314.05	105.00	138.16	655.84
Різне	2,254.12	762.92	531.25	1,615.28	5,163.57
Разом	$637.463.70	$732,208.61	$860,716.59	$922,954.28	$3,153,343.28
Продажний опуст	1.587.52	1,315.36	1,536.08	1,225.85	5,664.81
Разом:	**$635.876.18**	**$ 730.893.25**	**$859,180.51**	$921,728.43	$3,147,678.37

ВИДАТКИ

	1978	1979	1980	1981	Разом
Платня:					
Редакторів	$84.930.74	$90.937.44	$103,707.48	$123,592.30	$403,167.96
Робітників	143.546.84	155.527.58	188,598.90	198,741.45	686,414.77
Адміністрація	67.061.74	74.849.48	82,417.41	93,686.44	318,015.07
Кореспондентів	3.000.00	4.150.00	4,200.00	3,600.00	14,950.00
Додаткові кореcп. „Свободи"	10.014.99	14.220.31	17,422.70	18,198.00	59,856.00
Кореспонденти „Веселки"	4.930.00	5.600.00	5,645.00	6,050	22,225.00
Поштові видатки	99.790.44	162.368.14	174,844.38	189,576.91	626,579.87
Папір й інші матеріяли	137.098.09	151.586.77	198,741.20	188,877.07	676,303.13
Чинш	12.000.00	1.000.00	—	—	13,000.00
Телефон	4.734.53	4.943.82	5,124.87	6,011.65	20,814.87
Ґаз і електрика	1.691.73	1.248.76	—	—	2,940.49
Канцелярійні приряди	3,135.09	2.614.65	2,134,41	$1,979.74	9,863.89
Канцелярійні видатки	212.89	132.20	83.59	150,57	579.25
Друкарські видатки, приладдя	955.91	1.312.85	1,091.69	1,070.47	4,430.92
Друкарські частини, направи	3.954.80	4.902.44	5,213.58	8,618.40	22,689.22
Книжки	13.369.53	5.162.32	10,633.08	11,196.63	40,361.56
Федеральні і стейтові забезпечення	23.863.16	26.661.40	29,547.39	34,020.41	114,092.36
Комісове	118.00	—	—	—	118.00
Манускрипти	975.00	3.343.25	1,565.00	1,265.00	7,148.25
Газети	1.005.00	1.120.00	988.50	1,506.66	4,620.16
Пенсія	1,116.00	1.116.00	1,116.00	6,474.24	98,22.24
Стейтовий податок від продажу	98.63	182.66	220.03	138.58	639.90
Різне	18,552.21	18.288.93	25,905.47	26,814.01	89,560.62
Разом:	$ 636,155.32	$ 731.269.00	$859,200.68	$921,568.53	$3,148,193.53
Купний опуст	— 662.18	— 318.22	—327.18	−1,901.28	−3,208.86
Разом:	$ 635.493.14	$ 730.950.78	$858,873.50	$919,667.25	$3,144,984.67

ЗІСТАВЛЕННЯ

	1978	1979	1980	1981	Разом
Готівка в банку 1-го січня	$ 2.393.51	$ 2.776.55	$2,719.02	$3,026.03	$2,393.51
Прихід	635,876.18	730.893.25	859,180.51	921.728.43	$3,147,678.37
Разом	$ 638.269.69	$ 733.669.80	$861,899.53	924,754.46	3,150,071.88
Розхід	— 635,493.14	— 730,950.78	—858,873.50	-919,667.25	3,144,984.67
Готівка в банку 31-го грудня	$ 2.776.55	$ 2.719.02	$3,026.03	$5,087.21	$5,087.21

Svoboda Comparative Statement of Income & Disbursements

INCOME	1978	1979	1980	1981
Subscription - UNA Earned	343,200.00	407,700.00	451,030.00	493,400.00
Sale on Stands	7,084.95	7,123.88	7,301.22	5,574.54
Individual: UNA Members Svo.	21,623.01	23,238.31	22,789.70	25,765.23
UNA Members U.W.	2,082.50	2,529.90	17,764.91	17,965.44
Non-Members Svoboda	40,475.94	41,871.85	41,397.03	47,005.53
Non-Members U. Weekly	2,802.16	3,892.15	8,248.12	8,060.31
Books	14,851.70	14,025.58	17,520.96	16,446.06
Advertising	117,580.57	128,787.03	123,442.76	128,267.09
Printing	51,416.73	62,768.11	122,931.70	97,545.00
Change of address	155.76	190.95	160.13	167.95
Refund Postage	3,784.68	5,315.95	5,605.88	21,663.23
Refund Telephone	30.83	47.84	55.57	68.34
Almanac	19,877.16	19,261.16	28,775.21	43,431.53
Press Fund	6,845.65	8,724.60	9,316.51	10,142.34
Veselka Subscription	3,299.31	5,654.33	3,740.64	5,698.25
N.J. Sales Tax	98.63	314.05	105.00	138.16
Miscellaneous.	2,254.12	762.92	531.25	1,615.28
TOTAL:	$637,463.70	$732,208.61	$860,716.59	$922,954.28
Discount on Slaes	-1,587.52	-1,315.36	-1,536.08	-1,225.85
GRAND TOTAL:	$635,876.18	$730,893.25	$859,180.51	$921,728.43
DISBURSEMENTS				
Payroll: Editorial	84,930.74	90,937.44	103,707.48	123,592.30
Printing	143,546.84	155,527.58	188,598.90	198,741.45
Office	67,061.74	74,849.48	82,417.41	93,686.44
Corresp.	3,000.00	4,150.00	4,200.00	3,600.00
Special Corresp.	10,014.99	14,220.31	17,422.70	18,198.00
Veselka Corresp.	4,930.00	5,600.00	5,645.00	6,050.00
Postage	99,790.44	162,368.14	174,844.38	189,576.91
Material	137,098.09	151,586.77	198,741.20	188,877.07
Rent	12,000.00	1,000.00	-	
Telephone	4,734.53	4,943.82	5,124.87	6,011.65
Gas & Electric	1,691.73	1,248.76	-	-
Office Supplies	3,135.09	2,614.65	2,134.41	1,979.74
Office Expense	212.89	132.20	83.59	150.57
Printing Dept. Expense	955.91	1,312.85	1,091.69	1,070.47
Parts & Repair	3,954.80	4,902.44	5,213.58	8,618.40
Books	13,369.53	5,162.32	10,633.08	11,196.63
Taxes	23,863.16	26,661.40	29,547.39	34,020.41
Commission	118.00	-	-	-
Manuscript	975.00	3,343.25	1,565.00	1,265.00
Newspaper	1,005.00	1,120.00	988.50	1,506.66
Pension	1,116.00	1,116.00	1,116.00	6,474.24
N.J. Sales Tax	98.63	182.66	220.03	138.58
Miscellaneous	18,552.21	18,288.93	25,905.47	26,814.01
TOTAL:	$636,155.32	$731,269.00	$859,200.68	$921,568.53
Discount on Purchases	-662.18	-318.22	-327.18	-1,901.28
GRAND TOTAL:	$635,493.14	$730,950.78	$858,873.50	$919,667.25
RECONCILLIATION				
Cash in Bank	2,393.51	2,776.55	2,719.02	3,026.03
Income	635,876.18	730,893.25	859,180.51	921,728.43
TOTAL:	$638,269.69	$733,669.80	$861,899.53	$924,754.46
Disbursements	-635,493.14	-730,950.78	-858,873.50	-919,667.25
Bank Balance:	$2,776.55	$2,719.02	$3,026.03	$5,087.21

ПРИБУТКИ І ВИДАТКИ СОЮЗІВКИ

ПРИБУТКИ

	1978	1979	1980	1981	Разом
Винайм кімнат прохарчування	$ 305,268.29	$327,068.30	$344,027.51	$382,466.01	$1,368,830.11
Напитки	81,784.88	76,355.65	88,197.19	82,109.40	328,447.12
Склеп	37.800.70	40,699.65	38,478.66	34,595.74	151,574.75
Перекуски	19.653.90	20,132.24	19,378.90	18,762.85	77,927.89
Різні прибутки	1,466.87	1,587.13	1,748.32	4,071.80	8,874.12
Податок від продажі	27,861.52	27,542.92	29,600.63	32,117.90	117,122.97
Разом прибутки:	**$473,836.16**	**$493,385.89**	**$521,431.21**	**$564,123.70**	**$2,052,776.96**

ВИДАТКИ

Харчі	$82,795.71	$95,638.14	$94,956.67	$101,764.32	$375,154.84
Напитки	33,700.22	39.663.99	36,711.77	38,464.81	148,540.79
Перекуски	14,283.69	14,631.14	13,820.79	13,671.70	56,407.32
Склеп	26,813.43	26.545.52	26,598 .00	29,137.71	109,094.66
Кухня і їдальня	4,712.95	4,650.60	5,040.98	6,974.66	21,379.19
Пральня	17,206.19	19,648.15	23,387.01	25,085.44	85,326.79
Платні	81,824.07	86.640.81	91,737.22	94,914.21	355,116.31
Податки від платень	26,490.63	35,914.39	32,894.65	39,276.14	134,575.81
Електрика, ґаз і огріття	48.591.68	42,535.63	49,902.77	63,709.63	204,739.71
Направи	16,607.29	18,231.53	20,229.94	27,882.03	82,950.79
Податки від нерухомости	21,508.35	24.679.32	25,947 .44	32,009.78	104,144.89
Забезпечення	15,801.82	23.744.00	23,488.00	21,130.00	84,163.82
Транспортація	4,196.66	8.523.63	5,340.98	4,265.55	22,326.82
Телефон	4.392.37	5.764.80	3,773.31	6,616.65	20,547.13
Канцелярійні прибори	1.983.24	1.429.48	2,115.34	2,601.23	8,129.29
Кошти правні	150.00	10.00		777,50	937,50
Звороти	475.00	13.676.45	12,958.33	1,551.00	28,660.78
Культурні і розвагові імпрези	664.80	879.77	1,224.13	731.09	3,499.79
Оголошення	852.26	600.21	1,264.52	933.46	3,650.45
Банкові оплати	52.17	4.219.63	2,716.33	336.90	7,325.03
Шпитальне забез.	1.945.94	2.290.58	1,905.07	1,287.18	7,428.77
Податок від продажі	31.199.91	27.074.89	29,716.21	32,364.14	120,355.15
Капітальні ремонти	4,844.13	27,779.35	25,635.28	4,878.81	63,137.10
Устаткування	13.480.64	24 131.25	8,323.66	9,822.81	55,758.36
Звороти чеків	150.00	2,370.41	1,453.04	977.87	4,951.32
Разом:	**$454.723.15**	**$551,273.67**	**$541,141.44**	**$$561,164.15**	**$2,108,302.41**
Разом прибутки	$473.836.16	$493 385.89	521,431.21	$564,123.70	$2,052,776.96
Разом видатки	− 454.723.15	− 551.273.67	−541,141.44	-561,164.15	-2,108.302.41
Балянс	**$19.113.01**	**(57.887.78)**	**($19,710.23)**	**$2,959.55**	**$(55,525.45)**

ЗВІТ УНКОРПОРАЦІЇ ДОМУ УНСОЮЗУ

Прибутки:	1978	1979	1980	1981	Разом
Чинші	$ 1,537,407.78	$ 1,507,971.02	$ 1,718,248.02	$1,922,093.65	$6,685,720.47
Паркування авт	11,605.00	23,375.00	25,292.4[illegible]	30,932.50	91,204.90
Комісове	357.80	385.71	572.87	2,619.20	3,935.58
Відсотки від щадничих конт	13,798.61	28,825.59	7,743.07	16,824.58	67,191.85
Разом всі прибутки	$1,563,169.19	$1,560,557.32	$1,751,856.36	$1,972,469.93	$6,848,052.80
Видатки:					
Оперативні					
Електрика і ґаз	193,810.41	189,354.72	235,463.58	270,346.24	888,974.95
Вода	3,648.27	9,060.00	8,887.76	5,572.37	27,168.40
Вивіз сміття	2,400.00	3,400.00	5,235.00	8,121.00	19,156.00
Приряди до чищення і направи	22,403.73	21,070.18	39,792.6[illegible]	39,747.43	123,014.01
Обслуга вінд	19,273.80	19,252.40	20,824.7[illegible]	20,557.06	79,908.02
Обслуга машин до охолоджування і огрівання	22,570.83	33,108.11	39,626.24	45,133.32	140,438.50
Чищення будинку	17,250.00	23,081.25	34,001.1[illegible]	35,565.21	109,897.63
Чищення вікон	442.45	—	4,611.6[illegible]	2,233.14	7,287.21
Забезпечення	23,003.40	47,140.58	26,505.91	26,340.51	122,990.40
Міські податки 15% від чиншів	200,161.23	202,080.52	199,586.71	225,974.21	827,802.67
Разом	$504,964.12	$ 547,547.86	$ 614,535.42	$ 679,590.49	$ 2,346,637.89
Адміністраційні:					
Платні	$ 38,144.98	$ 41,352.51	$ 44,646.23	43,755.39	167,899.11
Податки від платень	4,077.46	4,648.91	4,093.54	4,052,56	16,872.47
Шпитальне забезпечення для робітників	2,086.89	1,689.60	1,730.85	1,192.36	6,699.70
Нічний сторож	6,050.00	13,570.15	17,723.05	22,042.07	59,385.27
Друки і прибори	2,130.75	671.68	1,282.67	688.96	4,774.06
Загальні кошти подорожей і пошти	8,034.11	6,093.50	6,008.[illegible]2	8,836.60	28,972.93
Книговедення	3,500.00	2,500.00	3,250.00	3,500.00	12,750.00
Міські дозволи	410.85	328.00	348.60	356.00	1,443.45
Оголошення	1,119.60	16,977.29	19,[illegible]70.87	7,700.79	45,068.55
Комісове за винайм	41,295.33	16,841.27		—	58,136.60
Дотації		685.00	3,900.00	6,579.00	11,164.00
Разом	$108,849.97	$ 105,357.91	$ 102,254.53	$ 98,703.73	$ 413,166.14
Відсотки від позичок:					
First Jersey National Bank	10,860.65	—	—	—	10,860.65
Commercial Tr Co. of N.J	29,915.03	—	208,145.26	279,706.90	517,767.19
Членам УНС за боргові зобов'язання	453,917.93	515,423.21	386,086.89	460,693.98	1,816,122.01
УНСоюзові за позичку	237,043.75	228,750.00	242,423.03	320,000.00	1,028,216.78
Разом Відсотки	$ 731,737.36	$ 744,173.21	$ 836,655.18	$1,060,400.88	$3,372,966.63
Разом всі видатки	$1,343,551.45	$ 1,397,078.98	$ 1,553,445.13	$1,838,696.10	$6,132,771.66
Зиск перед амортизацією	211,617.74	$ 163,478.34	$198,411.23	$133,773.83	$715,281.14
Амортизація:					
Будинок	284,716.15	279,886.00	281,864.66	282,768.50	1,129,235.31
Меблі і машини	263.27	263.54	614.[illegible]7	624.54	1,766.32
Разом Амортизація	$ 284,979.42	$ 280,149.54	$ 282,479.63	$283,393.04	$ 1,131,001.63
Разом всі видатки	$1,628,530.87	$ 1,677,228.52	$ 1,835,924.76	$ 2,122,088.14	$ 7,263,772.29
Недобір	$65,361.68	$ 116,671.20	$84,068.40	$149,618.21	$415,719.49

БАЛЯНС 31-го ГРУДНЯ 1981 Р.

Майно	
Готівка інвестиції	$401.033.30
Площа	54,647.81
Будинок	12,648,900.98
Устаткування і машини	3,952.01
Разом майно	$13,108,504.10

Зобов'язання і недобір	
Відсотки від позички УНСоюзу, платні в 1982 р.	$77,423.03
Платні робітників, платні в 1982 р.	1,694.09
Податки платні в 1982 р.	1,304.40
Ґарантія чиншів	117,171.58
Позичка від УНСоюзу	8,000,000.00
Кошти води платні в 1982 р.	3,443.45
Позичка від Комершел Траст Ко.	1,345,000.00
Позички від членів УНСоюзу	3,850,600.00
Разом зобов'язання	$13,396,636.55

Недобір з попередніх літ на день 1-го січня 1981 р.	$138,514.24	
Додати: недобір за 1981 р.	149,618.21	
Разом недобір на день 12/31/81 р.		288,132.45
Разом зобов'язання і недобір		$13,108,504.10

ВИПЛАЧЕНІ ПОСМЕРТНІ ДОПОМОГИ ПО ВІДДІЛАХ

Посмертний фонд			Запомоговий фонд	
Від-діл	Число померших членів	Сума обезпечення	Число запомог	Виплачено суму
1	5	5,000	—	—
2	4	4,000	17	600
3	6	5,500	1	30
4	3	2,500	—	—
5	23	17,500	8	410
6	2	1,500	5	150
7	17	12,500	2	60
8	15	12,000	12	360
9	4	4,000	6	180
10	—	—	1	30
11	10	9,000	2	60
12	—	—	—	—
13	9	8,250	2	60
14	16	36,000	9	270
15	5	4,500	1	30
16	2	2,000	6	180
17	1	1,500	—	—
18	—	—	—	—
19	6	3,500	—	—
20	22	17,500	11	315
21	8	7,000	2	60
22	21	28,500	2	60
23	1	500	—	—
24	5	5,000	—	—
25	24	17,500	1	30
26	—	—	—	—
27	14	9,000	19	570
28	—	—	—	—
29	5	5,000	10	510
30	1	500	—	—
31	2	2,000	—	—
32	10	14,000	2	60
33	13	11,000	17	530
34	1	500	3	90
35	9	10,820	2	60
36	9	5.500	35	1,050
37	15	9,750	37	1,110
38	13	11,500	3	130
39	24	18,750	28	860
40	1	1,000	—	—
41	1	1,000	—	—
42	19	15,500	7	210
43	2	–1,000	—	—
44	3	2,500	7	210
45	21	15,163	10	300
46	4	3,000	2	60
47	6	5,500	9	270
48	—	—	12	380
49	11	4,900	—	—
50	5	2,600	1	30
51	5	3,250	—	—
52	3	2,500	3	90
53	14	11,000	2	60
54	6	3.500	2	60
55	5	4,000	20	600
56	9	5,500	24	720
57	10	8,000	—	—
58	4	2,250	—	—
59	23	17,500	5	220
60	—	—	—	—
61	—	—	—	—
62	6	5,000	—	—
63	26	25,250	30	900
64	4	3,500	1	30
65	5	5,000	4	120
66	1	3,000	—	—
67	6	6,500	2	60
68	1	500	—	—
69	6	4,500	1	30
70	11	9,000	11	330
71	—	—	—	—
72	1	500	—	—
73	5	4,000	—	—
74	2	1,500	—	—
75	14	10,500	4	120
76	15	17,000	26	780
77	3	2,500	—	—
78	6	5,500	2	60
79	—	—	—	—
80	—	—	—	—
81	4	4,000	—	—
82	—	—	—	—
83	29	23,500	17	570
84	2	1,250	—	—
85	7	6,000	6	240
86	2	1,500	8	240
87	6	5,500	—	—
88	13	20,500	1	30
89	—	—	—	—
90	8	7,000	2	80
91	9	7,500	—	—
92	1	500	—	—
93	3	3,500	—	—
94	55	44,783	20	670
95	—	—	—	—
96	15	20,500	3	90
97	9	7,500	—	—
98	2	1,000	—	—
99	1	1,000	12	360
100	3	3,000	1	50
101	—	—	—	—
102	33	23,750	14	480
103	5	7,500	—	—
104	8	6,500	26	800
105	6	4,250	19	570
106	39	30,864	43	1,290
107	8	5,500	4	120
108	5	4,000	—	—
109	4	4,000	8	240
110	—	—	—	—
111	—	—	—	—
112	22	16,000	9	410
113	6	5,000	18	540
114	31	27,814	39	11,740
115	1	500	—	—
116	8	8,500	23	690
117	3	1,500	—	—
118	—	—	—	—
119	1	1,000	5	150
120	20	15,500	5	150
121	14	12,790	18	560
122	1	500	—	—
123	10	9,600	10	300
124	2	2,000	4	120
125	9	7,500	2	60
126	4	4,000	9	290
127	26	23,500	34	1,020
128	5	3,500	—	—
129	1	500	—	—
130	22	15,750	10	295
131	11	5,500	54	1,620
132	7	6,500	—	—
133	11	11,000	15	450
134	—	—	—	—
135	—	—	—	—
136	—	—	—	—
137	6	6,000	3	90
138	3	1,500	—	—
139	2	1,000	—	—
140	3	2,000	1	30
141	—	—	—	—
142	12	9,500	—	—
143	12	7,000	—	—
144	10	9.000	13	390
145	6	4,500	—	—
146	2	3,000	2	60
147	26	29,500	9	270
148	4	3,500	—	—
149	4	4,500	—	—
150	8	5,000	—	—
151	6	6,000	12	360
152	2	1,500	4	120
153	32	71,000	13	460
154	—	—	—	—
155	39	34,000	90	2,710
156	9	7,000	8	285
157	—	—	—	—
158	21	20,000	32	960
159	—	—	—	—
160	—	—	—	—
161	25	19,750	30	1,220
162	3	2,500	—	—
163	11	6,500	10	320
164	8	6,500	17	580
165	1	500		—
166	—	—	—	—
167	6	4,000	—	—
168	10	6,975	36	1,065
169	1	1,000	1	30
170	11	11,500	9	270
171	9	9,500	11	315
172	6	10,000	—	—
173	4	2,500	14	420
174	8	12,500	—	—
175	18	14,000	13	390
176	18	20,000	7	210
177	11	8,000	3	90
178	1	2,000	11	330
179	9	8,000	1	30
180	3	2,500	8	240
181	—	—	—	—
182	—	—	—	—
183	8	6,500	7	210
184	13	12,000	3	90
185	7	5,000	—	—
186	—	—	—	—
187	—	—	—	—
188	—	—	—	—
189	—	—	—	—
190	2	1,500	—	—
191	12	12,000	9	270
192	10	9,000	2	60
193	3	2,250	—	—
194	23	18,000	9	270
195	2	1,500	—	—
196	—	—	—	—
197	—	—	—	—
198	—	—	—	—
199	—	—	—	—
200	12	7,750	35	1,070
201	—	—	—	—
202	2	1,500	—	—
203	4	3,000	1	30
204	54	44,357	34	1,010
205	2	1,000	—	—
206	27	18,854	26	820
207	5	3,500	—	—
208	—	—	—	—
209	1	1,000	2	60
210	3	2,500	—	—
211	8	6,000	—	—
212	2	1,500	—	—
213	7	7,000	3	90
214	—	—	5	150
215	3	2,000	—	—
216	5	8,500	2	60
217	41	29,250	7	210
218	10	8,500	4	300
219	23	17,500	6	180
220	23	17,500	3	90
221	66	57,000	44	1,310
222	3	2,000	—	—
223	10	9,750	32	960
224	1	1,000	—	—
225	—	—	1	30
226	3	2,352	3	160
227	—	—	—	—
228	3	3,000	—	—
229	—	—	—	—
230	21	15,000	14	420
231	3	4,000	—	—
232	—	—	—	—
233	9	20,500	23	690
234	9	8,500	5	150
235	6	4,500	1	100
236	5	4,000	—	—
237	17	14,750	11	330
238	26	16,106	11	350
239	12	19,000	8	240
240	18	21,000	30	970
241	—	—	1	30
242	10	8,500	28	1,280
243	7	5,000	1	30
244	—	—	—	—
245	8	5,500	21	630
246	—	—	—	—
247	6	6,000	3	90
248	1	500	—	—
249	—	—	—	—
250	—	—	—	—
251	5	4,000	6	180
252	—	—	—	—
253	7	3,750	4	120
254	9	6,500	5	150
255	—	—	—	—
256	6	4,500	5	150
257	8	6,500	10	405
258	—	—	—	—
259	10	13,000	1	30
260	—	—	2	60
261	9	14,500	5	150
262	—	—	—	—
263	2	2,000	—	—
264	3	1,500	—	—
265	3	3,000	—	—
266	11	7,500	6	180
267	4	3,500	—	—
268	6	4,500	—	—
269	—	—	2	60
270	12	10,750	13	390
271	7	5,000	5	150
272	2	2,000	—	—
273	—	—	—	—
274	8	6,500	2	60
275	4	3,297	3	90
276	22	21,750	28	840
277	23	16,000	11	330
278	1	500	4	120
279	—	—	—	—
280	8	8,000	6	180
281	12	8,500	15	525
282	3	3,500	—	—
283	1	500	1	30
284	5	3,000	1	30
285	—	—	—	—
286	10	10,000	32	1,030
287	23	18,500	46	1,470
288	13	11,000	18	710
289	8	6,500	1	30
290	6	4,750	2	60
291	13	10,500	4	120
292	46	34,500	12	360
293	6	4,000	3	360
294	1	500	2	60
295	13	10,000	11	330
296	8	5,500	2	60
297	1	1,000	—	—
298	—	—	—	—
299	1	1,000	—	—
300	—	—	—	—
301	17	12,500	13	390
302	2	1,000	—	—
303	2	1,500	1	30
304	5	3,500	5	290
305	8	8,500	34	1,020
306	4	2,500	—	—
307	3	2,000	4	120
308	10	8,000	—	—
309	3	2,500	—	—
310	—	—	—	—
311	4	4,000	1	100
312	3	1,500	—	—
313	2	1,500	—	—
314	—	—	—	—
315	—	—	—	—
316	31	26,750	9	340
317	4	2,500	11	440
318	3	3,000	1	30
319	8	6,000	7	300
320	13	13,500	1	50
321	5	3,500	10	300
322	6	3,500	2	60
323	7	6,000	—	—
324	5	3,500	2	60
325	22	22,000	5	150
326	—	—	—	—
327	9	9,500	8	240
328	5	3,000	—	—
329	—	—	—	—
330	4	4,000	5	150
331	9	6,400	—	—
332	1	500	—	—
333	3	3,000	4	120
334	14	10,000	—	—
335	—	—	—	—
336	28	26,500	13	390
337	8	9,500	9	270
338	6	6,000	3	90
339	3	3,000	8	240
340	—	—	—	—
341	14	9,500	—	—
342	6	8,000	3	90
343	10	6,500	2	200
344	3	7,000	—	—
345	13	9,000	2	60
346	8	15,500	—	—
347	4	3,750	6	180
348	16	10,500	6	180
349	7	4,500	11	370
350	17	10,500	3	90
351	3	2,500	—	—
352	13	11,500	16	470
353	12	9,750	30	900
354	4	2,500	3	90
355	11	8,250	9	270
356	5	3,500	9	270
357	4	3,000	—	—
358	9	4,500	—	—
359	—	—	—	—
360	4	3,000	1	30
361	61	41,859	131	4,070
362	6	3,500	2	60
363	7	4,633	—	—
364	27	22,000	40	1,220
365	—	—	—	—
366	—	—	—	—
367	29	21,236	33	990
368	8	6,000	10	300
369	9	6,500	14	420
370	5	4,500	—	—
371	19	18,000	48	1,440
372	7	5,000	2	60
373	8	6,000	2	60
374	5	4,000	3	90
375	20	17,500	15	450
376	3	2,000	3	90
377	—	—	—	—
378	2	1,500	1	30
379	77	51,500	41	1,430
380	—	—	—	—
381	—	—	—	—
382	4	2,500	6	180
383	13	10,000	2	60
384	—	—	—	—
385	22	14,000	6	100
386	3	3,500	—	—
387	4	4,000	9	270
388	4	2,000	3	90
389	—	—	—	—
390	5	3,500	—	—
391	—	—	1	30
392	—	—	—	—
393	—	—	—	—
394	2	1,000	—	—
395	—	—	1	30
396	—	—	—	—
397	22	21,500	43	1,290
398	—	—	—	—
399	12	9,000	3	90
400	—	—	—	—
401	—	—	—	—
402	5	6,000	—	—
403	—	—	—	—
404	—	—	—	—
405	—	—	—	—
406	16	13,000	15	440
407	4	3,600	1	30
408	5	6,500	—	—
409	2	1,714	—	—
410	—	—	—	—
411	1	1,000	—	—
412	1	1,000	—	—
413	13	16,000	—	—
414	12	9,500	5	150
415	—	—	—	—
416	2	2,000	—	—
417	—	—	—	—
418	4	2,603	—	—
419	—	—	—	—
420	—	—	—	—
421	—	—	1	30
422	5	9,000	4	120
423	25	29,000	18	540
424	5	3,000	4	180
425	4	2,500	—	—
426	1	2,000	—	—
427	9	9,500	—	—
428	1	500	—	—
429	1	1,000	—	—
430	18	17,000	59	1,800
431	—	—	—	—
432	67	80,000	23	720
433	7	5,000	—	—
434	5	8,500	2	60
435	3	2,000	—	—
436	6	8,100	1	30
437	8	6,500	3	90
438	1	1,000	—	—
439	5	8,000	2	60
440	6	13,000	1	30
441	6	5,500	—	—
442	5	13,000	—	—
443	1	1,000	—	—
444	2	1,500	—	—
445	15	18,500	1	30
446	4	2,000	—	—
447	—	—	—	—
448	14	5,600	—	
449	—	—	—	—
450	2	1,000	1	15
451	3	2,000	1	30
452	3	2,000	3	90
453	2	1,000	—	—
454	3	2,500	2	60
455	5	3,500	6	180
456	—	—	—	—
457	10	7,000	1	30
458	2	1,500	—	—
459	2	1,000	—	—
460	4	3,500	3	90
461	2	1,000	1	50
462	1	1,000	—	—
463	1	1,000	—	—
464	8	5,800	—	—
465	1	1,000	—	—
466	5	2,400	—	—
467	—	—	1	30
468	2	2,000	—	—
469	21	9,800	2	60
470	—	—	—	—
471	14	16,000	—	—
472	9	4,500	1	30
473	12	16,586	1	30
474	—	—	—	—
475	—	—	—	—
476	2	1,500	—	—
477	3	2,500	—	—
478	—	—	—	—
479	3	2,500	5	150
480	1	1,000	—	—
481	11	10,000	—	—
482	—	—	—	—
483	—	—	—	—
484	5	9,500	12	360
485	1	500	—	—
486	3	2,000	—	—
487	—	—	1	30
488	5	7,500	2	60
489	5	4,500	4	120
490	1	1,500	3	90
491	—	—	—	—
492	3	3,000	—	—
493	—	—	—	—
494	1	1,000	—	—
495	2	2,500	—	—
496	2	1,500	—	—
497	5	5,500	1	30
498	—	—	—	—
499	—	—	—	—
500	1	1,000	1	30
501	—	—	—	—
502	1	2,000	—	—
503	6	7,000	—	—
504	—	—	—	—
505	—	—	—	—
506	1	500	2	60
Total:	3,609	3,181.606	2,763	87,200

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНС

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ

Головний предсідник

JOHN O. FLIS
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Заст. головного предсідника

MYRON B. KUROPAS
107 Ilchanwood Drive
De Kalb, Ill. 60115

Гол. директор для Канади

Senator PAUL YUZYK
1839 Camborne Cresc.
Ottawa, Ontario
Canada K1H 7B6

Заст. головного предсідника

GLORIA PASCHEN
235 N. Aldine Avenue
Park Ridge, Ill. 60068

Головний секретар

WALTER Y. SOCHAN
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Головний касир

ULANA M. DIACHUK
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Головний організатор

STEFAN HAWRYSZ
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

NESTOR OLESNYCKY
17 Garthwaite Ter.
Maplewood, N.J. 07040

ANATOLE DOROSHENKO
1664 Taurus
Cedarburg, Wisc. 53012

JOHN HEWRYK
327 McAdam Avenue
Winnipeg, Manitoba
Canada R2W 0B3

BOHDAN HNATIUK
535 Prescott Road
Merion Section, Pa. 19066

Very Rev. STEPHEN BILAK
P.O. Box 463
So. Bound Brook, N.J. 08880

ГОЛОВНІ РАДНІ:

HELEN OLEK
7644 W. Rosedale Avenue
Chicago, Ill. 60631

TARAS SZMAGALA
10976 Tanager Trail
Brecksville, Ohio 44141

ANDREW JULA
15 Sands Avenue
Ambridge, Pa. 15003

JOHN ODEZYNSKY
5909 N. Camac Street
Philadelphia, Pa. 19141

EUGENE IWANCIW
6138 N. 12th Street
Arlington, Va. 22205

WALTER HAWRYLAK
65 Simpson Road
Rochester, N.Y. 14617

WALTER KWAS
Soyuzivka, UNA Estate
Kerhonkson, N.Y. 12446

TEKLA MOROZ
345 36th Avenue
Lachine, Quebec
Canada H8T 2A5

ANDREW KEYBIDA
19 Rutgers Street
Maplewood, N.J. 07040

ANNA HARAS
1930 Greenleaf Street
Bethlehem, Pa. 18017

TARAS MAKSYMOWICH
1318 18th Street
Miami Beach, Fla. 33139

ASKOLD LOZYNSKYJ
69 E. 7th Street
New York, N.Y. 10003

WASYL DIDIUK
142A Grenadier Road
Toronto, Ontario
Canada M6R 1R6

WILLIAM PASTUSZEK
9 So. Chester Road
Swarthmore, Pa. 19081

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР „СВОБОДИ":

ZENON SNYLYK
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ПОЧЕСНІ ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС:

MARIA CHUCHMAN
17 Austin Crescent
Toronto, Ontario
Canada

STEPHEN KUROPAS
3301 N. Newland
Chicago, Ill. 60634

JAROSLAW PADOCH
71 East 7th Street
New York, N.Y. 10003

GENEVIEVE ZEREBNIAK
1449 Redwood Avenue
Akron, Ohio 44301

ANNA CHOPEK
678 44th Street
Los Alamos, N.M. 87544

BOHDAN ZORYCH
18 Leland Avenue
Toronto, Ontario
Canada M8Z 2X5

WALTER ZAPARANIUK
1211 Downer Avenue
Utica, N.Y. 13502

MARY DUSHNYCK
2 Marine Avenue
Brooklyn, N.Y. 11209

ПОЧЕСНИЙ ЧЛЕН УНС, КОЛ. ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК УНС:

JOSEPH LESAWYER
2643 Deer Path
Scotch Plains, N.J. 07076

РЕДАКТОР-ЕМЕРИТ:

ANTHONY DRAGAN
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Він завжди був там, де творилася Українська Держава

(З ПРИВОДУ СМЕРТИ ПОЛК. УПА ЮРІЯ ЛОПАТИНСЬКОГО—КАЛИНИ)

„ПІДЕШ У ВАНДРІВКУ СТОЛІТЬ..."

В одній із кімнат „Прологу" зібралося біля 50 осіб, щоб відзначити 40-ий день після смерти Юрія Лопатинського– Калини. Поміж присутніми були Микола Лебідь, Мирослав Прокоп, Євген Стахів, Роман Ільницький і інші, майже усі колишні співучасники Українського Визвольного Руху, під час і після Другої світової війни, та деякі із молодшого покоління.

Микола Лебідь по арештуванні Степана Бандери і Ярослава Стецька як один із заступників голови Проводу став головою Проводу від липня 1941 до травня 1943 років. В часі, коли М. Лебідь був провідником, в 1942 році створено Українську Повстанчу Армію, 40-ліття створення якої так урочисто відзначуємо. З тодішнього Проводу ОУН більшість членів або загинула або після відбуття кари на засланні повмирала. Живими залишилися ще Микола Лебідь, Мирослав Прокоп, Дарія Ребет, Зенон Матла та Євген Стахів. Хоч Є. Стахів членом Проводу ОУН(б) формально не був, але був одним із провідних членів. Усі вони були тими, що серед існуючих обставин зробили те, що можна було найкращого зробити.

Підеш у вандрівку століть з духа мойого печатю..." можуть сміло повторити за Іваном Франком усі творці УПА, бо УПА залишилася безсмертною в історії України.

Присутні були теж деякі із колишніх вояків УПА, які з повагою пригадували епізоди зі свого життя і боротьби, коли мали нагоду зустрічати св.п. Ю.Лопатинського-Калину в Україні, чи тут, на поселеннях.

Українські історіографи, пишучи про УПА, мусять згадати імена її творців, серед яких М.Лебідь, М.Прокоп Д.Ребет, З.Матла та Є.Стахів, будуть мати одні із провідних місць. Всякі історичні акти мають імена їхніх реалізаторів та ідеологів.

Приємно було і нам, тим, які діяли на менше відповідальних постах, пригадати собі хвилини з нашого життя, як і ми допомагали в боротьбі за вільну і самостійну Україну. УПА—це продовження нашої історії і важлива частина тієї історії.

„Згідно з нашим народним повір'ям кожний померлий є 40 днів після смерти поміж нами ,—сказала Ніна Ільницька, — отже Ю.Лопатинський є тут поміж нами". З короткими теплими споминами виступали М. Лебідь, Є.Стахів, М.Прокоп, Іван Дмитрик, пані Саламаха-Рента, Котляр Лев та інж. Кузьма Григорій.

Є.Стахів пригадав нам, як восени 1944 року в Кракові Ю.Лопатинський чомусь ходив задуманий, не жартував, як звичайно. „Щойно пізніше,—сказав Стахів,—я дізнався, що він добровольно зголосився повертатися в Україну. І він повернувся поза совєтські фронтові лінії, щоб зголоситися до свого особистого приятеля Романа Шухевича, тоді вже головного командира УПА, з яким він перебував біля 15 місяців, і щойно в лютому 1946 року був знову післаний до Західньої Німеччини до якої, річ ясна, дістався нелегально через Польщу, Чехо-Словаччину та Австрію

Потім М.Лебідь подав поінформації" про життя і організаційну працю полк. Ю. Лопатинського.

Автор цих рядків мав щастя взимку 1946 року у вузькому колі активістів ОУН, де був також і Ю.Лопатинський-Калина, який поінформував нас про дії УПА та про загальну ситуацію на наших землях.

Св.п. Юрко Лопатинський завжди був в тих місцях, де „творилася Україна". В 1938 році він перебував у Карпатській Україні, в Хусті, де був керівников Підстаршинської Школи. Згодом через припадок він уникнув мадярських знущань, виїхав до Австрії, звідки повернувся в Карпатську Україну.

В 1941 році, коли Гітлер рушив свої армії на Схід, і для багатьох українських патріотів створилася візія можливости будови самостійної України, Юрко Лопатинський знову включається до формацій т.зв. ДУН-у, з надією, що буде можливість творення української держави. Він завжди був одним із перших, що йшли в ті місця, де така можливість заіснувала. Ніякі особисті невигоди, ніяка тяжка праця і риск його не лякали, бо для нього не було нічого ціннішого, ніж допомогти будувати українську державу.

Восени 1944 року, зараз по виході з концентраційного табору Сахсенгавзен, він знову зголосився повернутися в Україну, де УПА вела свої акції

Треба дійсно подивляти завжди повного невимушеного оптимізму св.п. Лопатинського, якой ніколи не лякався особистих невигод в справі реалізації самостійної України.

Д-р Мирослав Прокоп розповів про св.п. Юрія Лопатинського, як про людину і громадянина. Завжди точний, обов'язковий вмів викликати пошану і довір'я до себе.

На згаданій зустрічі у лютому 1946 року з активистами ОУН Юрко Лопатинський оповідав про різні епізоди із сутичок з ворожими силами, коли смерть загрожувала на кожному кроці. Оповідав він спокійно, часом із притаманним йому гумором, але завжди було „ми", часом „вони", але ніколи не „я". Юрко розповідав нам про ситуацію в Україні, настрій вояків і старшин УПА, про настрої населення тощо на протязі більш трьох годин, але той час проминув швидко. Юрко у своїй мові мав щось такого людяного, теплого, безпосереднього, а перш за все правдивого, не „підфарбованого", що хотілося слухати його безконечно.

Як найстарший рангою старшина УПА тут, на поселеннях, він старався всякими способами зберегти єдність УПА, що йому часто і вдавалося, бо Юрко мав в своїй вдачі щось об'єднуючого, призного. Як вояк, Юрко був здисциплінований. Дисципліни він вимагав і від інших. Таким був Ю. Лопатинський. Таким його пам'ятають усі, що його знали, але його постать належить до моральних цінностей усього українського народу тепер і до тих, що прийдуть після нас. Він залишиться легендою для поколінь усіх часів.

„Коло млина яворина зацвіла калина" була улюбленою піснею Юрка Лопатинського. Ми її проспівали на тризні у Бавнд Бруку, Н.Дж. й на зібранні у „Пролозі". Ця пісня, може, найбільше надавалася для вислову нашої пошани для Покійного, нашої льояльности до нього. Однак, це далеко не все, що ми, живучі, ще повинні зробити.

Ми повинні подбати, щоб усі, які знали св.п. Юрка,написали спогади про нього, щоб і майбутні покоління знали якнайбільше про його життя, щоб ті спогади стали джерелом надтхнень для поетів, письменників, істориків, що будуть про нього і його час писати. Ті, які його знали, були з ним на різних фронтах боротьби, мають моральний обов'язок для нас і усіх майбутніх поколінь залишити такі документи про нього. Таких героїчних, таких скромних, але завжди готових до боротьби мають моральний обов'язок для нас і усіх майбутніх поколінь залишити такі документи про нього.

Таких героїчних, таких скромних, але завжди готових до боротьби за Україну і її волю, наша батьківщина потребувала і буде потребувати, бо вони є основою існування України, як нації, що бореться і буде боротися за свою свободу.

Друга невідкладна справа—це побудова тривалого пам'ятника „Незнаному воїнові УПА" у Бавнд Бруку, про який вже довший час мріяв і старався св.п. Ю.Лопатинський.

Присутні на тризні в день його похорону щиро відгукнулись на заклик до пожертв на цю ціль й склали біля чотирьох тисяч долярів. Чим більш пожертв збереться, тим імпозантнішим і величавішим буде пам'ятник. Такий пам'ятник буде не тільки тривалим символом пошани для колишніх вояків УПА, які будуть поховані на цьому цвинтарі, але він символічно буде охоплювати і тих, гроби яких у невідомих місцях в лісах Карпат, і тих, що їх ворожі нам сили хоронили в невідомих лісах і полях далекого Сибіру та інших азійських просторів. Ті хоробрі і щирі українські патріоти повинні бодай такий пам'ятник віл нас усіх дістати.

Такі думки висловили усі, хто промовляв того вечора й варто передати їх для всієї нашої громади.

Іван Я.Хомуляк

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов у Вічність дня 31 жовтня 1982 р. після важкої серцевої недуги наш найдорожчий і незабутній Муж і Брат

бл. п. проф. д-р МИХАЙЛО ДУДРА

Сповнені невимовним смутком і горем хочемо цією дорогою висловити подяку нашим Рідним, Приятелям і Знайомим, Представникам організацій, Адміністрації St. Francis College, Loretto, Pa, студентам, алюмнам, які виявили Покійному пошану і любов численною участю в похоронних відправах, відпроваджуючи Його на місце вічного спочинку.

В першу чергу дякуємо Впр. о.Монс. Андрієві Улицькому, Впр.о. Кан. Миронові Головінському, Всеч. о. Тарасові Лончині за відправлення парастасів у похоронному заведенні та поминальної Божественної Літургії, як рівнож оо. Францішаканам - Президентові Каледжу Впр. о. Християнові Р. Оравек, Віцепрезидентові Впр. о. Вінкентієві Р. Неґербон, Всеч. о. Фабіянові МекНикол і Всеч. о. Дмитрові Шенк - за участь у тій же Божественній Літургії в каледжовій Церкві Непорочного Зачаття в Лоретто.

Після перевезення тіла Покійного до Стемфорду, Конн. щира подяка Впр. о. Монс. Стефанові Хрепті за відправлення панахид у похоронному заведенні та поминальної Божественної Літургії в катедрі св. Володимира та за відповадження Покійного на місцевий цвинтар.

Щира вдячність о. монс. А. Улицькому та о. монс. С. Хрепті за зворушливі прощальні слова в церкві і слова потіхи для родини. Дякуємо хорові церкви Св. Марії в Ревлок, який гарним співом звеличав цю сумну відправу. Велика подяка Рідним, Приятелям, Похресникові д-рові В. Лончині, Знайомим, Організаціям, Graduated School of Industrial Relations при St, Francis College, Pa., якої Покійний був засновником та довголітнім директором та професором, Товаришам професорам, бувшим і теперішнім студентам, співпрацівникам, за чудові вінки та квіти, за численні жертви на Служби Божі за спокій душі Покійного та щедрі пожертви на народні цілі, за висловлені нам усно, листовно чи телефонічно слова співчуття та розради в нашому тяжкому горю, як рівнож вислови признання за його вклад в науку, за вияв любови й вдячности його студентів за його керівництво й призвань, які були пільгою в нашому невимовному смутку.

Складаємо особливу подяку д-рові Богданові та Орисі Лончинам, які не жалували труду й відвідували Покійного під час його хвороби в шпиталі та в часі похорону, за їх поміч і піддержку в той важкий для нас час. Дякуємо теж п. Меланії Дуді, яка приїздила зі Стемфорду, Конн., даючи нам повну відданости поміч і моральну піддержку. Щиро дякуємо всім, які своєю допомогою, порадою чи добрим словом улегшували наш смуток та горе. Також дякуємо всім тим, що прибули на поминальну Божественну Літургію в 40-ий День від смерти.

Хай Милосердний Господь нагородить Вас усіх за те своїми безконечними ласками. В глибокому смутку

Дарія — дружина
Стефан — брат

ПОЧЕСНА ЛИСТА ПРИЯТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ

ЗАПИСИ І ПОЖЕРТВИ, ЩО ЇХ ВПЛАЧЕНО В 1981 р. НА НТША

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В ЗСА
302-304 W. 13th Street
New York, N. Y. 10014
Tel. [212] Wa-9-7622

ЗАПИСИ

3943.03 дол. сл.п. Михайло Плешкан,
2000.00 дол. сл.п. Василь Бражник,

ПОЖЕРТВИ

1500.00 дол. Дмитро Бобеляк, у пам'ять інж. І.Пастуха.
1000.00 дол. І. Новосівський,
по **500.00** дол. п-і С. В. Береза, інж. М. Пежанський, В. А. Столярський.
265.00 дол. Володимир Суховерський,
по **250.00** дол. Ірена Н. Гребеняк, М. Суховерська,
220.00 дол. Софія Дмитренко,
по **200.00** дол. Стефан Войтович, Мирон Ґулей, Константин Кебало, в пам'ять Петра Тибора, В. Прокопів.
190.00 дол. Ярослав Падох,
162.20 дол. Іван Семеґен,
160.00 дол. Володимир Рак,
155.00 дол. НТШ - Відділ Чикаґо,
150.00 дол. Остап Котик-Степанович,
125.00 дол. П.Т. Демус,
106.00 дол. В. Татчин,
по **100.00** дол. Борис Галаган, Борис Г. Глинський, Б. З. Гординський, Ярослав Дуб, Д. Лепкий, Ольга Лукащук, Алекс Луцишин, Мирон Е. Новосад, Ярослав Рожанковський. Людмила Гончарів Сімон, Олександер Смаль, Теодор Соколовський, Укр Конґр. Ком. - Лорейн, Дмитро Фаріон, Богдан С. Целевич, Б. Чайковський, Теодор Залуцький,
85.00 дол. Анна М. Боєнн,
по **75** дол. Петро Гладкий, В. і П. Кучкуда, Роман Смик, Рочестер - Укр. Фед. Кред. Унія.
70.00 дол. Олена Врецьона,
по **65.00** дол. П. Андрусів, Богдан Винар, Є. Заліпський, Наталія Фединська, Юліян К.Ястрембський
60.00 дол. Петро Балей.
по **55.00** діл. М.Бойко, Д.Б. Чопик, Іван Шенґера.
по **50.00** дол. Роман Алиськевич, Христина Блаженко , Стефан Волянський, Мирослав Грушка, Андрій Дзедзик, Р. Довбенко, О. Кононенко, Богдан Крук, Ігор Е. Коцур, Ірена Лазарчук, Віра Левицька, Іван Макаревич, Ярослав І. Макарушка, Роман Миколаєвич, Джері Мігайчук, Роман Мороз, Л. Мостович, Орест Небеш, Володимир Онуферко, Дмитро Павлишин, Віліям Пакула, Володимир Петришин, І. Політило, Провидіння Укр. Кат. в Амер., Клемент Рогозинський, п-і М. С. Рудницька, Евгенія Савчук, Михайло Ступка, Марія Фішер-Слиш, Тризуб Ощад. і Поз. Спілка-Нюарк, Р.Федорів, Мирослав Харкевич, Богдан Худьо, Теодор Цюцюра, Алекс Цибрівський, Василь Ящун, Укр. Мед Асоц. - Нова Англія, Я. Курдидик, Михайло Пилипчук.
по **45.00** дол. Стефан М. Горак, Зірка Дерлиця, Юліян Козяк, Ігнат Метіль.
по **40.00** дол. Валтер Васіляки, Михайло Данкевич, Р. Максимович, Осип Мороз, Іван Олексишин, Н.М. Палей, Орест Попович, Богдан Сацюк,
по **35.00** дол. Е. Андрусяк Лідія Бурачинська, Петро Вигінний, о. Тарас Дурбак, Марія Головінська, Петро Грицяк, Юрій Лібер, Омелян Омецінський, Ляриса Онишкевич, Наталія Пазуняк, Михайло Палій, Самопоміч Ф. К. У. - Балтімор, Богдан Слабий, Б. Ясінський, Ярослав Штендера.
по **30.00** дол. Галина Андрієвська, С. Бобеляк, Г. Боліченко, Алекс Вороняк, Марія Головінська, Василь Гуцуляк, П. Ґой, Петро Ґула, Ляриса Долинська, І. Каменецький, Марія і Мирослав Markarський, Стефан Костик, М. Кучер, Михайло Кушнір, В. Лиско, Андрій Мацюрак, В. Оренчук, Петро Оришкевич, Христина Падох, Марія Попович, Роман Рогожа, Атанас Слюсарчук, Богдан Слабий, Володимир Сушків, Укр. Самопоміч - Філядельфія, Ярослав Б. Шавяк, Володимир Щебловський.
по **25.00** дол. п-і О. Ашер, Ґ. Бережницький, Меррег Бих, Микола Богатюк, О. Богачевський, М. Богданський, Р. Борковський, Ізидора Боярська, А. Вовк, В. М. Возьний, О. Волянський, В. Галич, Іван Гаєвський, Василь Гвоздецький, Іван Головінський, М. Ґрещишин, І. Громик, Яків П. Гурський, Ігор Ґалярник, Зора І. Ґріффо, Франка Дахнівська, Н. Дейчаківський, М. Дзвінка, М. Диміцький, Мирослав Дозовський, Р. Домбчевський, А. Драґан, В. Душник, В. Т. Жила, С. Жуковський, М. В. Зєлик, Р. Ільницький, Л. Калинич, Василь Калинович, п-і М. Калмук, п-і М. Каплиста, Оля Теребус-Кекіш, Наталія Коваль, В. Коритник, І. Коропецький, Михайло І. Костів, Петро Крамаренко, О. Кудрик, Ольга Кузьмович, Богдан Кузьма, О. Куриленко, п-во М. Курчак, Р. Кухар, М. Лабунька, Оксана Ленець, Василь Ленцик, Михайло Логаза, М. Лоза, Б. Лончина, Юрій Луцишин, Р. Максимович, Петро Мельник, Р. Міхняк, Евдокія Міщенко, о. Любомир Мудрий, Леонід Мурський, Марія Овчаренко, Петро Одарченко, Осип Оришкевич, Роман Осінчук, Стефан Павлинський, п-і А. Ленцик-Павлічко, п-во І. Панчук, Михайло Пап, Ірена Пашковська, Тарас Печерський, Нестор Пінковський, Михайло Пойда, Н. Прегар, Провидіння - Відділ 55 М. Прокоп, М. Раковський, Іванна Ратич, Б. Романенчук, Володимир Савчак, Дарія Савдик, Леон Сагайдак, Самопоміч Фед. Кр. - Нюарк, Михайло Скальський, Петро Скрінковський, Ю. Слюсарчук, Олег В. Снилик, Р. В. Сочинський, Михайло Степаненко, Стефан Стецура, Александер Стрільбицький, Роман Хаджай, о. Мирослав Харина, п-і М. Богачевська-Хом'як, Зенон Храпливий, С. Т. Хрепта, Міро Чаповський, Е. Шараневич, Володимир Шкільник, А. Школьник, Андрій В. Шуль, Юрій Шумовський, Ю. Юрчишин, о. П. К. Кебало, Б. Корчмарик, І. Новоківський, Самопоміч Ф.К.Ю. Клівленд, О. Пришляк, А. Турчин, Ямняк,
по **20.00** дол. Осип Андрушків, Роман Андрушків, Василь Бабій, Роман Барановський, Любомир Билов, Т.Воробець, Григорій Гагарин, Наталія Ґолембіовська, Еміль Дерей, Мирослав Драґан, Григорій Дробний, О. Коваленко, п-во А.і С. Коцибала, Беніямін Корсунь, Дмитро Кострубяк, Юрій С. Кравець, Олег Кудрик, Б. Кузишин, Адам Лісікевич, Михайло Лободяк, Вальтер Луков, К. Малахов, Володимир Михайлів, І. Д. Музика, Ю. Музичка, Мирослав Михковський, Олена Нессін, Віра Окіншевич, Юрій Павлічко, Наталія Пазуняк, Р.Г.Поритко, п-во П. і А. Самутин, о. мон. Василь Середович, Володимир Сорочак, А. Супрунович, І. Ткач, Роман Ткачук, Марія Турецька, Стефан Цимбала, В. Яворський, п-і Теребус-Кмета, В. Когутяк,
19.00 дол. Микола Турик,
17.00 дол. Володимир Кручовий,
по **15.00** дол. Стефан Андрушків, Юліян Бачинський М. Біда, Павло Бабяк, В. Ворох, В. Гнідий, А. Дзеціоловська, І. Домбчевський Михайло Дуб, І. В. Зєлик, Мотрія Зінченко, Анна Книш, Володимир Король, Сильвестер Костик, Г. С. З. Кріслатий, Микола Лаврів, Василь Лев, Юрій Мачук, о. І. Нагаєвський, п-і А. Никифоряк, Володимир Ничай, Василь Черненко, Ярослав Чорнявський, Юрій Шавалюк, Стефан Яблонський, Павло Р. Ямняк.
12.00 дол. Стефан Кікта.
по **10.00** дол. Микола Андрейко, Ксеня Антипів, А. Архімович, Михайло Бесараб, Клеменс Бабяк, Катерина Бадан, п-і А. Безушко, Ю. Безушко, Ярослав Букачевський, Андрій Бульба, Лідія Вовк, Лев Вербицький, В.О. Витвицький, В. Вірщук, Юрій Войчак, Василь Воронка, Онесим Врублівський, Ірена Петенко-Гевка, о. М. Годинський, Дж. Л. Гончарів, Михайло Гриник, Ст. О. Ґац, С. Ґоляш, Анатоль Демусь, І. Дзівак, Ілярій Домбчевський, Єремій Т. Дубик, Роман Загайкович, Андрій Залізко, Лідія Ігнат, М. Кальба, А. Калиновський, Надія Катречко, Роман Кічоровський, Нестор Когут, В. Г. Король, Віліям Кошований, Евген Команишин, Петро Костечко, Симеон Костів, Стефан Куропась, Ірена Крамарчук, Іван Лісікевич, Олександер Лин, Юрій Лоґуш, Ф. Лукіянович, І. Макар, Мирон Маланюк, В. Мерещак, Б. Михайлович, Г Царинник-Никіш, Володимира Падох, Ярослав Петрущак, Орест Питляр, Евген Піндічук, Михайло Попович, п-і Р. Придаткевич, Р. Раковський, Богдан Робак, Юрій Савицький, Іван Ю.Савка, Теодозій Сенковський, Вячеслав Сенютович, О. Соколишин, Мирослав Сольчаник, о. Іван Телявський, п-во Е. і М. Тишовницькі, о. І. Ткачук, Р. Трешньвський, Святослав Трофіменко, о. С. Фединяк, Марта Хомяк, Марія І. Цісик, Н. Черевайко, Осип Човник, Микола Ф. Чопівський, п-і С. Чорна, Стефан Чорний, Ю. Шавалюк, І. Шандор, п-во Шведи, Орест Шеремета, Божена Юревич, П.Ярема, Дмитро Бобеляк, Дмитро Крижановський, В. і М. Лямпіка.
7.50 дол. Ярослав Савка.
7 дол. Ольга Дядинюк, Анатолій Станко
6.00 дол. п-во Е. і Г. Мартинюки.
по **5.00** дол. Олекса Атановський, о. прот. Н. Антохий, Еліяс Борис, Михайло Бохно, А. Булях, С. Волянський, Галина Гаврилюк, Осип Губчак, п-во Ф. Гайові, Семен Гасяк, Іван Ґеба, Володир Дитиняк, Віліям Еванців, М Желявський, М. Ільків, Богдан Казанівський, Сергій Кімак, О. Клюфас, Олена Макарушка-Колодій, Р. Колодій, Евген Команишин, Федір Корсунь, Р. Крохмалюк, Іван Луків, Евген Людкевич, В. Лясевич, Іван Мельник, Петро Москалюк, М.Мриц, Теодор Наконечний, Анна Олівер, М.Осідач, Юлія Паньків, Анна Плішка, Микола Попович, Ґ.М. Свищук, Стефан Сідлярчук, Таіса Слюсатенко, Мирон Тодільовець, Роман Топольницький, Анастазія Філіпович, Теодор Шиян.

Менше як **5.00** дол. на суму **71** дол.
Разом **24,472.73** дол.

Наукове Товариство ім. Шевченка щиро дякує всім жертводавцям, при помочі яких можна бупо успішно продовжувати понад столітню місію, що її на полі української науки виконує це Товариство. Оперте на віщому Слові Шевченка Товариство розбудували і перемінили на справжню національну Академію Наук Михайло Грушевський, Іван Франко й другі будівничі української науки.

Після заборони НТШ окупантами України москалями і німцями, воно гуртом вийшло на еміґрацію під проводом свого голови проф. Івана Раковського й досі продовжує розбудовувати українську науку у вільному світі й знайомити з нею чужинців. Ця місія ще важливіша тому, що в окупованій Україні немає вільної науки, а втім й ці залишки, що збереглися, поставлено на службу ворожої пропаґанди.

Особливо своїм обов'язком НТШ вважає участь українських представників на загально-американських і світових наукових конференціях та видавання по можливості більше наукових творів передусім українською мовою, яку щораз більше усувається із книжок і журналів на Україні. Ваші пожертви, Дорогі Жертводавці, дозволили нам вже на еміґрації видати понад 50 томів найстаршого українського серійного видання „Записки НТШ", біля сотні книжок серії „Бібліотека Українознавства", біля 20 реґіональних збірників у серії „Український Архів" і чимало інших.

На друк чекають десятки нових праць, а на наших учених нові світові з'їзди. Допоможіть своїми новими пожертвами продовжувати нашу вікову місію.

Водночас звертаємося до всіх українських установ, зокрема фінансових, і до українських громадян з проханням й закликом скласти свої щедрі пожертви на нашу працю в 1983 році та погодитися стати членами-прихильниками НТШ.

НТША користується податковими пільгами (текс екземпт статус), тому вплати членських вкладок і пожертви можна відтягати від податку.

ПРОСИМО ПЕРЕСИЛАТИ ВАШІ ПОЖЕРТВИ ДО:SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY, INC.
302-304 West 13 th Street New York, N.Y. 10014

Управа НТШ

Ювілейний концерт композитора А. Гнатишина у Відні

Концерт з нагоди 75-річчя композитора і диригента Андрія Гнатишина, який влаштували Координаційна Рада Українських Організацій Австрії і Братство ім. св. Варвари стягнув знову, по пятьох літах, до великої залі Консерваторії всіх членів нашої парафії, які ще цікавляться українським життям, та прихильників нашої церкви, нашого хору й українського народу. На сцену удекоровану квітами, вийшов повний хор св. Варвари — жінки й дівчата в вишитих блюзках, а чоловіки в темних одягах.

Отець шамбелян д-р Олександер Дзерович щирими словами привітав двома мовами Ювілята і зібрану публіку.

Почався виступ хору під управою проф. Гнатишина, який виконав п'ять духовних пісень: „Вірую", „Ізбави от бід," „Не маємо іншої помочі", „Блажен муж" і „Душе моя". Все це пісні з постійного репертуару цього хору, але надзвичайно досконале їх виконання зробило на слухаючих велике враження.

Потім виголосив промову німецькою мовою голова КРУОА д-р Олександер Жупник, який накреслив життєпис Ювілята і його творчість композиторську і заслуги як диригента хору св. Варвари на протязі довгих років.

Знову вийшов хор і гарно проспівав чотири пісні Гнатишина: „Думи мої" і „Садок вишневий" на слова Т.Шевченка, „Чабан" і „Тихо Дунай воду несе" і „Коло млина".

Під час перерви українці, які прибули з інших місцевостей Австрії, мали нагоду привітатися й познайомитися.

Потім недавно прибулий до Відня скрипаль Аркадій Ґаварник, киівлянин, а тепер член віденської симфонічної оркестри, успішно виконав три композиції Ювілята: „Канцонетту", „Капріччіо" і на додаток „Колискову". Акомпаньював на фортепіяні абсольвент Віденської Музичної Академії Володимир Ратушний.

Знову виступив хор, що заспівав козацьку пісню „Розвивайся ти, високий дубе", соліст — д-р Ігор Тарко, дует з хором „Думку" до слів О.Федьковича, який виконали Сільвія Отмар-Штайн і Любка Гнатишин, жартівливу пісню „Микола", що завжди викликає бурю оплесків, коли її співає дуже природно й легко та з усмішкою Любка Гнатишин. Коломийкою „Ой музику дуже люблю" з солістами Любомиром Мудрецьким і Борисом Ямінським закінчено цей надзвичайно успішний концерт. Солістами в цьому концерті були ще Надя Кралерт та Ігор Гнатишин. Програмою проводив німецькою мовою Борис Ямінський, коментуючи й вияснюючи зміст пісень.

Під гучні оплески вийшов ще раз голова Комітету д-р А.Жупник і передав Ювілятові великий букет рож, якими той обділив усіх співачок хору. Д-р Жупник передав також букет рож для неприсутньої дружини проф. Гнатишина Євгенії.

З радісними усмішками і рожами в руках хор заспівав під управою І. Гнатишина бравурне „Многая літа".

Н.Н.

Намул...

(Закінчення зі стор. 2)

Це мудра, правильна діягноза української хвороби, яка нищить наш організм від часу „татарських людей" XIII сторіччя, від часу, як козаки видавали своїх гетьманів і отаманів ворогам на смерть, від часу існування Іскри і Кочубея, — аж по нинішній день, коли земляк ображує і зневажає земляка, задивлений тільки і єдино у власну мудрість і власну амбіцію, з якими утотожнює добро України. Тому такий слабий відгук на „Тавро бездержавности" Богдана Цимбалістого, тому таке мале зацікавлення, книжечкою, де як на долоні з'ясовано, що „през незгоду всі пропали, самі себе звоювали", — де як на долоні доказано, що намул довгої неволі зробив здорову українську людину — хворою.

Недружні...

(Продовження зі стор. 2)

дзвонів дякують Богові молитвою за перемогу добра над злом (Кирило-Змій). У книзі „Українські народні казки, леґенди, анекдоти, видані „Державним В-вом Художньої Літератури" (Київ 1957) в одному з переказів-билин про богатирів із часів князя Володимира Великого є мова про „богатиря панської крови" й про „богатиря мужицької крови" (!) та безліч інших перекручень несумісних із духом української народної творчости. Останній приклад „вірогідности" перекладу за совєтською методою є пофальшування тексту „Повісти временних літ" і пристосування її до теперішньої політики влади СССР щодо ранньої історії України.

Що ж тоді говорити про переклади з чужих письменників, хай це буде Твейн Верн, Дефо, Свіфт, Сервантес, коли читач не знає мови оригіналу й не має змоги перевірити вірогідности перекладу. А втім, ці переклади, написані свідомо зросійщеною українською мовою недоступні в Україні, як і інші книги, є в продажу за кордоном, щоб засвідчити про нібито піклування

совєтів перекладною українською літературою, але головно, щоб стягнути „тверду" валюту на ведення нищівної акції проти української культури. Це одночасно удар по українській дитячій літературі в вільному світі, яка хоч і знаходиться в персональних і видавничих труднощах, все таки існує й діє.

Ще більший сумнів викликає кінцева суґестія С. Караванського, що „голосні читання вдома можуть дати дитині багато більше українознавчих знань (навіть читаючи Ю. Верна!), ніж 40 суботніх тригодинних зайнять на рік"...

Інтересно, як автор дошукався „українознавчих знань" у Верна і чим керувався, щоб викликати сумнів і підкопати віру в доцільність та вартість суботніх шкіл чи курсів українознавства, які з таким трудом організують наші церкви, світські установи й які з посвятою часу й праці ведуть учителі та відвідують діти, інколи далекого віддалення, жертвуючи вільним від зайнять відпочинковим днем.

Не опрокидаючи вартости лектури, не можемо одночасно заперечувати значення й виховно-навчальної ролі, яку виконують суботні школи українознавства, а вже ніяк не відохочувати від неї дітей, учителів, батьків і громадянства.

Годі збагнути, що спонукало С. Караванського в його „Дружній Бесіді" знецінити українську літературу для дітей у вільному світі й українознавчі школи коштом неповної вартости підсовєтських перекладів чужинецьких авторів, поданих юному читачеві накиненим офіційними мовознавцями українсько-російським суржиком.

Треба жаліти, що поки публікувати свої міркування, автор „Дружньої Бесіди" не передумав проблеми з точки бачення української національної рації.

Володимир Барагура

Ню Йорк, Н. Й.

Вийняткова...

(Закінчення зі стор. 2)

Згадана публікація є і в мові англійській: The Lost Architecture of Kiev. В англомовному виданні у „Вступі слушно нема згадки про „носталгію". На цьому прикладі яскраво видно різницю між українськими й англомовними виданнями декотрих книжок. Шкідлива манія видавати деякі українські матеріяли лише в англійській мові нічого не досягає. Та це ширша побічна тема. Англомовне видання згаданої публікації потрібне, але головним є українське. Воно, при бажанні й упертості, могло б протягом ближчих років поширитись і в Києві та по інших містах України. А якщо не в ближчих роках, то в дальшій майбутності воно досягне України.

Оскільки ця стаття задумана як рецензія, то доводиться висловити й критичне завваження. Майже на кожній сторінці українського видання трапляється слово „манастир", надруковане воно з правописною помилкою — „монастир", це русифікований правопис. Кожного грамотного українця зобов'язує правописний словник Г. Голоскевича, у ньому — „манастир", у словнику Б. Грінченка також „манастир", у власноручних примітках Миколи Зерова — „манастир". Місцями й стилістика могла б бути ліпшою.

Публікація „Втрачені архітектурні пам'ятки Києва" не лише гарна, чи навіть люксусова під технічним оглядом, а є вона й науковою. У такому виданні не повинно бути правописних помилок. А загалом, це видання є таки виняткове своїм задумом та фаховістю виконання. Авторові — Титові Геврикові — та гурткові осіб, що допомагали здійснити видання, належить від читачів подяка, а Українському Музеєві в Ню Йорку за це видання належить моральна й матеріяльна підтримка від української громади.

Дописи з життя громад, установ, організацій чи осіб мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками й писати розбірливо. Дописи слід надсилати до десяти днів після відбуття даної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи й правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища, не скорочуючи їх. У випадку англійських імен чи назв треба дати в дужках і їх.

40-річчя...

(Закінчення зі стор. 2)

солі", „Коробка шульків", „Вишні", „Яблука" на білому" чи з найновіших знамениті „Брукви". А дальше, коли йдеться про наснаженість і глибину вичуття кольору, то просто важко повірити, що маляр-графік спроможний видобути зі себе таку неймовірну переконливість і буйність барвистости. Для автора цих рядків майже ідеальним прикладом на це є картина Гніздовського з одноразовими спалахами гарячожовтих „Гарбузів", яких немає на виставці, бо залишилися — яка шкода — в покупця у Канаді. Проте є тут такої ж гіпнотичної натуги кольориту „Водні лілеї", де чар темнозелених із сірим, чорно-синього з додатком маленьких яскравостей рожевого з оранжевим, залишаються у пам'яті назавжди.

Із акварель, крім „Барана", „Вивірки" і „Стовбура черешні", так і манять до себе „Осінні гілки" з чорними арабесками галуззя та помаранчево-жовтими листочками, як лелітками.

Рисунки його визначаються тією прикладною упорядкованістю, симетрією, гармонією композиції та індивідуальністю, які дуже рідко можна подибати в будь-кого. Чи це буде „Будяк", „Бук", „Безлисте дерево" чи подивугідна „Папороть", всі вони помітні тими цінними прикметами таланту автора.

До графіки його належать і українські та чужонаціональні цікаві, пронизані інтеліґенцією — екслібріси. З книжкових ілюстрацій привертають увагу „Америкен принтс фром вудс" з безлистими деревцями на окладинці, „Дерева в Центропарку", „Фльора екзотіка" Ґ. де Вулфа та „Зелена площа" з модерними поезіями У. Смита тощо.

Про мистецькі плякати Гніздовського, які передусім реклямують його власні виставки повсюди, можна сказати коротко, що вони один від одного кращий. Всі вони стилізовані, з тематикою часто баченою і ужитою уже на деяких інших його картинах. Крім чорно-білих, є теж кольорові, як зелені, червоні, коричневі. Не можете не звернути уваги на два оригінальні, біло-сіро-брунатного відтінку, килими задуму Гніздовського, що про їх виткання подбала мисткиня Барбара Корнет.

Залишаємо виставку з почуттям душевного задоволення, що маємо такого талановитого і визначного мистця, який завдяки своїм мистецьким осягам, поширюючи між чужими своє ім'я, приносить почесть і українському народові. Сподіваємося і віримо, що Яків Гніздовський і дальше наголошуватиме своє українське походження і національність на шляху своєї цінної творчости і що і в майбутньому перед ним, принаймні, ще дальших 40 років успішної праці.

Теодор Терен-Юськів